

DABARTIES BILDESIOUS

Ispanijos Nacionalistai Džiaugiasi Laimėjimais

Sekmadienį, sausio 15 d., visoje Ispanijoje, kuri yra laisva nuo radikalų, įvyko demonstracijos, kuriose buvo sveikinamas gen. Franco kaip vadas, išlaisvinęs ispanus iš radikalų nelaisvės.

Brooklyno lietuvių komunistų "staršas lyderis", p. A. B. (Antanas Bimba) bando savo "išmislus ir melus" paslėpti. Prispirtas "Darbininko", kad įrodytų jog Rusijoje nėra sukilimų ir žudymų, rašo:

"Ka tu manytum, jeigu atvėję tave sutiktų žmogus ir sakytų: "Tu pavogei arklį! Įrodyk, kad nepavogei!" Tą pasaką p. A. B. bando pritaikinti "Darbininkui". Bet jį grąžiname p. A. B., kaip grąžiname "išmislus ir melus". "Darbininkas" ne atvėję susitiktų p. A. B. paskelbė, kad Rusijoje vyksta sukilimai ir žudymai, bet paskelbė visiemis savo skaitytojams žinias, kurias skelbia visa pasaulio rimtesnė spauda. A. B., lietuvių komunistų rašytojui, tos žinios nepatiko, ir jis be jokių faktų pareiškė, kad "Darbininkas" skelbia "išmislus ir melus". Kada rimtas žmogus pareiškia, kad tai "išmislai ir melai" tai jis taip pat įrodo faktais, kad taip nėra. A. B. jokių įrodymų neturi ir negali turėti, nes kaip gali užginčyti tą, ką paskelbė visa spauda, išskyrus komunistinę.

Kun. Coughlin Ragina Siųsti Reikalavimus Valdžiai

Detroit, Mich., sausio 16 d. — Vakar kun. C. E. Coughlin per radio ragino visus piliečius siųsti prezidentui ir Kongresui prašymus ir reikalavimus, kad valdžia neuimtų draudimo siųsti ginklus ir amuniciją Ispanijos radikalams. Taipgi K. of C. pasiuntė rezoliuciją, kuria ragina Jung. Valstybių valdžią laikytis neutralumo Ispanijos klausimu, kaip kad buvo iki šiol. K. of C. Centras ragina visus savo skvrius siųsti rezoliucijas Jung. Valstybių valdžiai, kad neuimtų draudimo (embargo) siųsti ginklus Ispanijos kariuomenės pusėm.

Sios šalies radikalai ir jų simpatizatoriai, vpač tie, kurie yra nariais draugijos prieš karą ir fašizmą, reikalauja nuimti draudimą (embargo), kad laisvai galėtų siųsti ginklus ir amuniciją Ispanijos radikalams. Kaip keista, priklausio prie draugijos, kurios neva tikslas kovoti prieš karą, o reikalauja, kad siųstų ginklus Ispanijai, kad karą pratęstų. Jau tik iš to turėtų būti visiems aišku, kad toji draugija tarnauja vien radikalams — komunistams.

NAUJOS INTELI- GENTINĖS JĖGOS

Vilnius — Lietuvis Juozas Markavičius, pabaigęs Vilniaus Universiteto medicinos fakultetą ir išlaikęs visus egzaminus, šiomis dienomis išgijo gydytojo teises. Kitas lietuvis Vladas Blažys, išlaikęs universiteto medicinos kursą, gavo vadinamąją absolventūrą.

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

Mussolini Ispėja Ispanijos Radikalų Taktinius

Roma, Italija, sausio 16. — Premieras Mussolini, po pasikalbėjimo su Anglijos premieru Chamberlain'u, išsėjo visas tas valstybes, kurios talkininkauja su Ispanijos radikalų valdžia, kad jos laikytųsi neutralumo Ispanijos reikalu, nes jeigu kuri valstybė įsikiš lams, tai Italija pasiims gelbėti Ispanijos radikalų pilną veikimo laisvę. Be to, Mussolini esą pareiškė Chamberlainui, kad jis su Prancūzija dabar nedarvsiąs jokių derybų, kol nebus užbaigtas Ispanijos klausimas. Sakoma, kad iš Chamberlain su Mussolini pasikalbėjimų paaiškėjo, kad tarp Anglijos ir Italijos nėra jokių nesutarimų. Britų premieras taip pat pareiškė, kad tarp Anglijos ir Prancūzijos esą geri santykiai. Premieras Chamberlain nageidavo, kad Italija ir Prancūzija susitartų kolonijų klausimu geru. Išrodo, kad susitars užsibaičius Ispanijos karui, o tas karas, jeigu taip eis ir toliau, tai gali užsibaigti labai greit Ispanijos nacionalistų (gen. Franco) visišką laimėjimu.

IŠTEISINTA LIETUVIŲ LIAUDIES ŠVIETĖJA

Vilnius — Gruodžio 15 d. Vilniaus Apeliacijos Teisme buvo svarstoma buv. "Ryto" mokytojos ir skaitvyklos vedėjos Bronės Svagždytės byla, kurioje Apvargdos Teismas Lydoje ją buvo nuteisęs vieneriems metams ir šešioms mėnesiams kalėjimo. Nuteista buvo už nelegalių lietuviškų knygų laikymą, už priešvalstybinį veikimą ir už ruošimąsi atplešti Lenkijos valstybės dalį ir prijungti ją prie Lietuvos. Apeliacijos Teismas, šią bylą išnagrinėjęs, Apvargdos Teismo sprendimą panaikino ir Br. Svagždytę išteisino.

Gynė adv. A. Juknevičius ir adv. Sukenickienė.

STALINO RANKA SIEKIA YEZHOFFĄ

Maskva, Rusija, sausio 16 d. — Sovietų diktatoriaus Stalino organas smarkiai puola vandens transportacijos komisariata, kurio viršininku yra Nikolai Yezhoff. Organas "Pravda" sako, kad 1938 m. "dėl komisariato neveikimo ir apsilėidimo valstybės turėjusi 400 milijonų rublių nuostolių". Sakoma, kad kai kurie viršininkai parodė neveiklumą ir apsilėidimą, ir nepasielgė su "tinginiais" taip, kaip turėjo pasielgti, net ir po to, kada buvo išleistas dekretas įvesti discipliną darbo istaigose ir suvaržyti darbininkus. Toliau tas Stalino organas sako, kad Ma-hačkala uosto, prie Kaspijos jūros, viršininkas buvo sušaukęs "tinginius ir blaiviotų" konferenciją, kuria atėjusieji taip buvo nusigėrę, kad juos turėjo iš konferencijos išnešti.

VAŽIUOKITE LIETUVON Per DARBININKO LAIVAKORČIŲ AGENTURĄ

366 W. BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
TEL. JO 8-0171, JO 8-0172

DARBININKAS

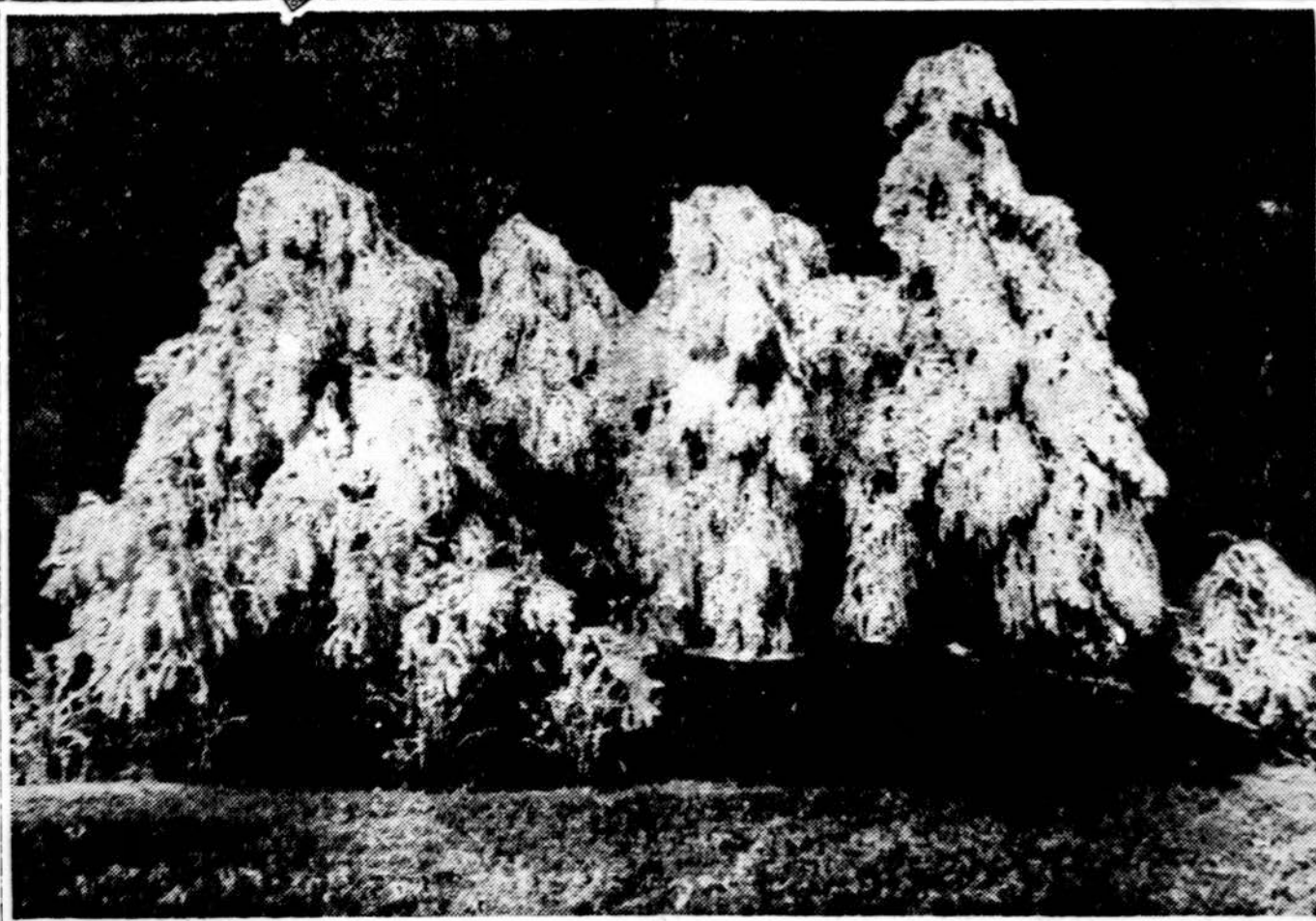
LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA NUO 1915 METŲ TEL. SOUTH Boston 2

ANTRADIENIS (Tuesday) SAUSIO (January) 17 D., 1939 M., Nr. 5.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Siaulėnų valsčiuje. Piliakalnis milžinkapis lietuviškos žiemos prieglobstyje. VDV

Sovietų Komisarų Pasmerkė 8 Už Nesilaikymą Disciplinos Keturi Viršininkai Bus Teisiami Kriminaliame Teisme

Maskva, Rusija, sausio 16 — Lazar M. Kaganovič (žydėlis), sunkiosios industrijos komisarų įsakė atleisti nuo pareigų ir atiduoti kriminaliam teismui keturius sunkiosios industrijos viršininkus, kurie esą nusikaltę už nesilaikymą išleisto dekreto gruodžio 28 d. Kaltinamieji esą nusikaltę tuo, kad neatleidę nuo darbų "tinginių" ir tu darbininku, kurie pavėlavę į darbą 20 min. ar daugiau. Kaganovič sako, kad kai kurie viršininkai bijojo atleisti nuo darbų "tinginius" (taip vadina darbininkus, kurie dirba kaip vergai sovietų industrijose), tai dabar jie turi už tai atsakyti. Kaganovič sako, kad darbininkai, suskambinus skambučių, nesiskubinę prie savo darbų, kad kai kuriose dirbtuvėse viršininkai nei nežinoję kada kuris darbininkas atėdaves į darbą. Tokių ir dar daugiau kaltinimų Kaganovič prirašė ir juos perdavė sovietų kriminaliam teismui.

Kaip jau buvo rašyta, sovietų valdžia išleido dekretus, kad darbininkai turi turėti su savim knygytes, ir kad į tas knygytes darbdaviai arba viršininkai turi įrašyti kiekvieną darbininką "nusikaltimą". "Nusikaltęs" darbininkas turi būti išvartas iš dirbtuvės. Toks darbininkas jau kitur darbo negali gauti. Jis nukirtas mirti badu. Be to, kitas dekretas įsako, kad darbininkai turi padaryti 25 nuosimčių daugiau darbo ir už mažesnę atlyginimą.

Komunizmo agentai, kurių yra ir mūsų išeivijoje, ir kurie Rusiją vadina "darbininkų tėvyne", gal ir dabar sakys, kad "Darbininkas" skelbia "išmislus ir melus".

Sios žinios paskelbtos sovietų Rusijoje ir jas paskelbė visa pasaulio spauda. Paskelbus ir komunistinė spauda šioje šalyje, tik mes ne kiek neabejojame, kad baskelbus tas žinias "raikeis darbininkus ir juos pasmerks dar aštresniais negu "tinginiai ir triniai" žodžiais.

Kaip jie (komunistai) neskelsbtu, bet darbininkai žino, kad Rusija ne darbininkų tėvyne, bet komunizmo komisarų kurie darbininkus smaugia pykčiu ir už beširdžius kapitalistus.

Klaipėda, — Šiomis dienomis išėjusiose Klaipėdos Valdžios žiniose paskelbta, kad vokiečių kalbai suteikta pirmenybė. Iki šiol abi, lietuvių ir vokiečių kalbos, turėjo lygias teises.

Kolonijų Klausimas Tautų Sąjungoje

Geneva, sausio 16 d. — Anglija ir Prancūzija svarsto kolonijų klausimą. Tariai duoti Italijai laisvai naudotis Džibuti uostu, Prancūzijos Somalilande ir Zeila, Anglijos Somalilande. Spėjama, kad kolonijų klausimas bus iškeltas Tautų Sąjungos posėdyje, kuris įvyksta antradienį, sausio 17 d.

Iš Anglijos Italija gautų ne tik laisvai naudotis uostu, bet Anglija žada Italijai paskolą.

Tautų Sąjungoje iškils ir Danzigo klausimas. Lenkija nori, kad Tautų Sąjunga ir toliau turėtų kontrolę Danzige. Dr. Carl J. Burckhardt de Revnold, Danzigo komisijonierius įdavė rezignaciją. Lenkija nori, kad Anglija ir Prancūzija rezignacijos nepriimtų, arba jeigu priims, tai kad paskirtų kitą komisijonierių.

Tautų Sąjunga nebepasiekė Europos politikoje. Didžiosios valstybės gal nei nebesauktu posėdžio, bet Anglijai, Prancūzijai ir Rusijai yra svarbu sužinoti, kur krypta mažosios valstybės, o tą sužinoti gali tik tokiam posėdyje.

Direktorijos Pirmininku Parinktas Sovokietėjęs Lietuvis Bertulaitis

Klaipėda, — Naujai sudarytosios Direktorijos pirmininku yra suvokietėjęs lietuvis Bertulaitis, kuris nariais pasirinko Zyčaudą, Monvyną ir Boetcherį. Klaipėdos Krašto ūkininkas lietuvis Zyčaudas jau buvo nariu ankstesnės Direktorijos. Nuo lietuvių organizacijų laikis nuošaliai, ir yra daugiau linkęs į vokiečių pusę. Monvynas, darbininkas, buvęs komunistas, o dabar virtęs aktyviu nacių. Teisių daktaras Boetcheris yra jaunas advokatas.

Vytauto Didžiojo Universi- teto Choras Ruošiasi Atvykti į Ameriką

Kaunas, — Gavęs kvietimą Vytauto Didžiojo Universiteto choras ruošiasi anklankyti lietuvių kolonijas Amerikoje.

Ispanijos Nacionalistai Užėmė Svarbiausią Poziciją Katalonijoje

Hendaye, Prancūzijos-Ispanijos rubežius, sausio 16 d. — Vakar Ispanijos gen. Franco armija užėmė svarbią miestą Tarragoną, prie viduržemio jūros. Ispanijos radikalai pradžioje bandė užginčyti tas žinias, bet paskui pamatė, kad iš to nieko nebus, patvirtino ir pareiškė tik, kad jie be mūsų pasitraukę iš Tarragonos į kalnus arčiau Barcelonos. Nacionalistai netik Tarragoną užėmė, bet ir kitus mažesnius miestelius Katalonijoje. Jau tik apie 50 mylių beliko iki Barcelonos, radikalų sostinės.

Raudonieji Bėga Iš Ispanijos

New York — Šiomis dienomis iš radikalų Ispanijos laivu Ansonia grįžo dar 322 komunistų sukurstyti kareiviai, kurie buvo nuvykę ginti Ispanijos "demokratiją". Sugrįžusius uoste sveikino komunistai ir kiti radikalai. Kiek ankščiau grįžo 149 radikalai.

Vieną grįžusį kovotoją už "demokratiją" ypatingai pasveikino tėvas ir motina. Motina, pasitikusi savo sūnų, pirmiausia nutraukė nuo jo galvos ispanų radikalų kariuomenės kepuraitę ir kojomis ją sumindžiojo. Taip pat padarė ir tėvas. Sūnus nė kiek neprotestavo.

Džiaugiasi komunistai sugrįžusiais ir džiaugiasi sugrįžusieji, nes jie žino, kad padarė klaidą. Vaziavo kovoti už demokratiją pas tuos, kurie jokios demokratijos nepripažįsta, kur ginklas yra vyriausias "demokratijos" įrankis, kur įvairiais ginklais tiek daug nekaltų žmonių nužūdyta. Tai žiauriojo komunizmo aukos.

Ispanijos radikalai, kaip patys pripažįsta, bėga iš karo lauko ir be mūsų užleidžia pozicijas. Devynios mylios nuo Tarragona buvo radikalų amunicijos centras. Nacionalistai visą tą centrą ža-

POPIEŽIUS PRIĖMĖ PREMIERĄ CHAMBERLAIN'Ą

Kongresas Nukerta Prezi- dento Reikalavimą Sumą WPA Darbams

Washington, D. C., sausio 16 — Jung. Valstybių Atstovų Butas 226 balsais prieš 137 užgrynė lėšų komisijos tarim, nukirsti 150 milijonų dolerių nuo prez. Rooseveltto reikalaujamos sumos \$875,000,000 WPA darbams. Yra žinių, kad ir Senatas užgrynė lėšų komisijos tarimą. Kongresas yra nusiteikęs prarasti ekonomiją.

Paleido Du Komunistus

Kaunas — Trečdalį bausmės dovanojus, iš kalėjimo paleisti Baranauskas ir Krikščionas, bausti už komunistinį veikimą, pirmasis 6 m., antrasis — 4 m. s. d. k.

Prancūzijos Radikalai Reikalauja Pagalbos Ispanijos Radikalams

Paryžius, Prancūzija, — Sausio 16 — Radikalai griežtai reikalauja, kad valdžia siųstų kuoprečiausią pagalbą Ispanijos radikalams. Bet valdžia labai atsargi. Nenori per daug įsipainioti, kad neužkliudytų Italijos interesų.

Vatikanas, sausio 16 — Pereitos savaitės pabaigoje, kada Anglijos premieras Chamberlain lankėsi Romoje, tai gavęs audien- ciją aplankė ir Katalikų Bažnyčios galvą Popiežių Pijų XI. Premieras Cham- berlain nuėjo kartu su ki- tiais Anglijos diplomatais. Po audiencijos, premieras Chamberlain pareiškė spaudos atstovams, kad jis esas laimingas pasimatęs su Popiežium.

Gubernatoriai Prieš Prezi- dento Projektus

Boston, Mass. — Naujosios Anglijos šešių valstybių (Massachusetts, Maine, New Hampshire, Vermont, Connecticut ir Rhode Island) gubernatoriai išėjo viešai prieš prezidento Rooseveltto projektus statyti tvenkinus tose valstybėse. Gubernatoriai pareiškė, kad jeigu federalei valdžiai reikalinga kokia nuosavybė tose valstybėse, tai ji turi gauti tų valstybių sutikimą.

Priimtas Lietuvos Neutralu- mo Įstatymas

Kaunas, sausio 10 d. Seimas priėmė neutralumo įstatymą.

IVAIRIOS ŽINIOS

Uždraudė Laikyti Ginklus, Ruošti Demonstracijas Bei Streikus

Kaunas — Vidaus reikalų ministras plk. Leonas išleido įsakymą, kuriuo Kauno mieste ir apskrityje be apskr. viršininko leidimo draudžia laikyti bet kurį šaunamąjį ginklą su saviimi susirinkimuose ir pramogose, ruošti be apskr. virš. leidimo demonstracijas ir eitynes, rinktis į viešus sambūrius, kelti neramumus, lokautus arba streikus. Ginklų uždraudimas netaikomas tik tiems asmenims, kurie dėl savo tarnybos pareigų turi ginklą nešiotis, ir su komendantų leidimais ats. kari-ninkams.

Siam įsakymui nusikaltusieji bus baudžiami ligi 5,000 Lt. pinigine bauda arba kalėjimu ligi 3 mėnesių.

Berlynui Labai Nepatinka Palanki Lietuvai Varšuvos Politika

Vokiečių oficialinė spauda pradeda atvirai reikšti savo nepasitenkinimą Lenkijos pradėta Lietuvai draugiška politika. Kauno burmistras Merkys, kaip

žinome, Varšuvoje buvo šiltai priimtas, ir lenkai, atrodo, į tą vizitą norėtų pažiūrėti kaip į politinio draugiškumo tarp Lietuvos ir Lenkijos pademonstravimą. Varšuvos oficialus „Gazeta Polska“ šiltai traktuoja Lietuvą, kad ir išvesdamas paralėlę tarp Lietuvos ir Čekoslovakijos, tačiau jos (Lietuvos) ateitį nupiešdamas optimistiškesnėmis spalvomis, tar-damas, kad Lietuva visus smūgius pamažu pakels.

Užtat „Essener National-zeitung“, Goeringo organas, reiškia nepasitenkinimą, kad Lenkija Klaipėdos klausimą laiko „visos Baltijos regiono klausimu“, tuo tarpu kai Vokietijai jis tėra tik Vokietijos Lietuvos klausimas, dar daugiau — klausimas, kuris turi nulemti bendrą politinę Lietuvos orientaciją. Tas pats laikraštis labai nepalankiai žiūri į tuos lenkų spaudos balsus, kurie, kaip „Kurier Polski“, rašo, jog ryšium su vokiečių pavojum „atėjo laikas bendrai Lietuvos Lenkijos politikai Baltijos srityje“.

NORWOOD, MASS.

ALRK Moterų Sąjungos 27-tos kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 4-tą, 1939 m. bažnytinėje svetainėje, St. James Ave., 7:30 val. vak.

Veik visos narės atsilankę į susirinkimą. Dalyvavo ir kuopos Dvasios Vadas — kleb. kun. S. P. Kneizis. Gražiai pasveikino susirinkusias nareis ir pareiškė, kaip yra svarbu organizuotis, ir džiaugėsi kuopos veikimu ir dvasiniu stoviu.

Isigykite

PILIETYBĖS KATEKIZMĄ

Pamokinantis Apie Amerikos Piliečio Teises ir Priedermes

Jei ruošiesi gauti Pilietybės Popierius, tai ši knygelė daug jums padės, nes joje randasi daug Klausimų ir Atsakymų anglių ir lietuvių kalboje.

Kaina Tik 25c.

Siųskite užsakymus:

„DARBININKAS“

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Metams — \$1.00 Moksleiviams — Dovanai

Žurnalas „Studentų Žodis“ visiems, kurie užsirašo iki Naujų Metų ir sumoka \$2.00 prenumeratą duodamas dovanos pasirinkti po vieną knygą: —

Kun. Dr. Starkus — „Lietuvių Kalbos Gramatika“
Kun. Dr. Padolskis — „Kelionė į Šventą Žemę“
Kun. P. Meškauskas — „Šventčiausias Sakramentas“

po dvi knygas:

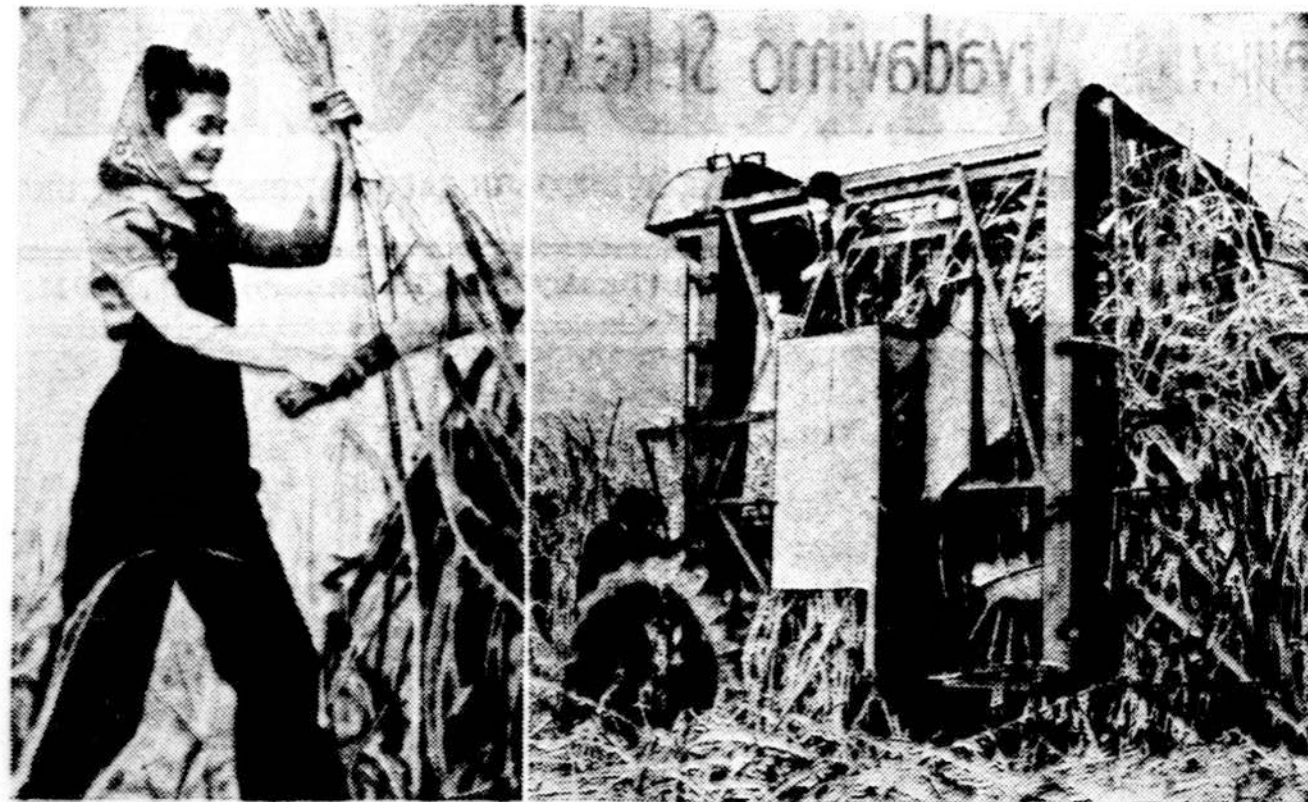
Kun. Dr. Navickas — „Pranašystė“
„Žydų Karalius“
„Du Vainiku“
„Dešimt Metų Smuklėje“

Jonas Kmitas — „Vaizdeliai“
Kazys Čibiras — „Gyvenimo Menininkė“.

Moksleiviams „Studentų Žodis“ metams kainuoja tik \$1.00.

„Studentų Žodyje“ bendradarbiauja žymiausias Amerikos lietuvių jaunimo pajėgos. Ateinančiais metais „Studentų Žodis“ bus žymiai pagerintas įdomiais straipsniais ir nepaprastai gražiais atvaizdais. Antrašas: —

„Studentų Žodis“ Marianapolis, Thompson, Ct.

Pretty Jeanette Peltier, Louisianoj, primityvišku būdu padeda savo tėvui kirsti cukraus stiebus. Dešinėje parodo modernią mašiną cukraus stiebams kirsti. Tą mašiną per valandą nukerta apie 20 tonų.

Naujus metus pradant, kursų vakarėliais, bus kai kada ir rimtesnių dalykelių kaip tai pasakaitų ir tt.

Nauja valdyba (beveik visa senoji) išrinkta iš sekančių narių:

Dvas. Vadas — Kun. S. P. Kneizis; Pirmininkė — Ieva Tvaskienė; vice-pirm. — V. Rakauskienė; Fin. Rašt. — B. Adomaitienė; prot. rašt. — A. V. Kneizienė; izdininkė — E. A. Sykesienė; izdo globėjos — A. Dalelienė ir p. Kavaliauskienė; tvarkdarė — E. Novikienė. Atstovė — Federacija — A. Warabow ir A. Dalelienė.

Po susirinkimo visos narės automobiliais nuvyko į Vega valgyklą Norwoode del užkandžių. Linksmai laiką praleidusios skirstėsi į namus. P. R.

Žydų Spauda Apie Popiežių

Ženevoje išeinantis prancūzų kalba žydų laikraštis „Correspondence Juive“ Nr. 9 pirmajame puslapyje spausdina straipsnį „Negalima nė vienos minutės gaišti“. Šiame straipsnyje nusakoma tas sąlygas, kuriose atsistūrė Vokietijos ir Austrijos žydai, ir dėkuoja Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentui Rooseveltui už jo parodytas paslaugas žydams. Toliau laikraštis rašo:

„Visų žydų dėkingumas ir pagarba priklauso ir antrajam didžiajam žmonių šefui — Popiežiui Pijui XI, kuriam žydai reikš savo pagarbą ligi tolimiausių laikų. Nacionalistai laike savo smurtiškųjų atakų, nukreiptų prieš vieną iš kilniausių istorijos asmenybių. Jį pavadino „Judenpapist“ — žydų Popiežium. Būdami prislėgti žydai moka įvertinti tą garbę, kurią jiems teikia persekiotojai, taip piktai puldami katalikiškosios Bažnyčios galvą tik už tai, kad Jis žydus užtaria“.

Bavarijos Katalikų Mokyklų Laidojimo Metrika

„Visoje Bavarijoje konfesinės mokyklos paverstos viešomis mokyklomis. Mūsų mokyklų gyvenime tai yra epochinės reikšmės posūkis, dėl kurio pasisekimo dėkoju visiems mano bendradarbiams“.

Šitoji padėka buvo atspausdinta katalikiškosios Bavarijos valdiškame laikraštyje ir ją pasirašė Adolfas Wagneris. Šitoji padėka — katalikų konfesinių mokyklų Bavarijoje laidotuvių metrika.

Prieš nacionalistams atneinant į valdžią, Bavarijoje buvo 5223 katalikų kon-

Okupuotoje Lietuvoje

Dėl Lietuvių Mokslo Draugijos

Gruodžio 15 d. į Vilniaus vaivadijos visuomeniškai politinį skyrį buvo pakviesti šeši lietuviai: dir. Marcelinas Šikšnys, Rapolas Mackevičius, Antanas Valaitis, kun. Vincas Taškūnas, Augustinas Mačionis ir Jeronimas Cicėnas. Jiems to skyriaus viršininkas Jasinski pareiškė: Lietuvių Mokslo Draugijos byla yra Vyriausiam Tribunalui ir nežinoma jo šiuo reikalu nuomonė. Taip pat nežinoma bylos išsprendimo terminas.

Per ilgą laiką Lietuvių Mokslo Draugijos rinkiniai gali visai sunykti.

Todėl, Jasinskio nuomone, pakviestųjų lietuvių i-

fesinės mokyklos, kuriose mokėsi 780,000 katalikų vaikų. Mokytojų buvo apie 15,000, iš jų apie 2,000 vienuolių. Be pradžios mokyklų katalikai Bavarijoje turėjo keletą šimtų gimnazijų, aukštesniųjų mergaičių mokyklų, mokytojų seminarijų ir tt.

Kova dėl mokyklų su nacionalistais prasidėjo 1933 m., bet pirmieji efektingesni žygiai buvo padaryti tik 1935 m. Iš pradžios katalikai tėvai buvo bauginami, o dabar katalikiškos mokyklos vienu plunksnos pabraukimu sulikviduotos, ir 780,000 katalikų vaikų turės sėdėti Rosenbergo filosofijos mokslo nacionalistinėse mokyklose.

Bavarijoje mokyklinė kova truko bent keletą metų. Daug greičiau susidorota su austrų katalikų mokyklomis, kurios dar prieš pusmetį klestėjo.

Reikia laukti, kad nekitokio likimo susilauks ir sudėtų kraštais.

WORCESTER, MASS.

LDS 7 kp. ilgametis finansų sekretorius, p. V. J. Blavackas, kuris labai daug rodo nuosirdumo ne vien LDS organizacijai, bet ir parapijai, šiandien savo šeimoje turi net du ligonius — p. Blavackienė k atik grįžo iš ligoninės po sunkios operacijos, dabar sūnus gavo plaučių uždegimą ir randasi ligoninėje. Kaip jo žmona taip ir sūnus eina gryn. Reikia p. Blavackui užuojautą ir linkime ligoniams greitai pasveikti.

niatyva galima suredaguoti naujos mokslo pobūdžio draugijos įstatus. Tie įstatatai gali būti beveik tie patys, pagal kokius veikė ir Lietuvių Mokslo Draugija. Reikia tik naujo vardo ir pastabos, kuri pažymėtų, kad naujos mokslo pobūdžio draugijos nariai tegali būti Lenkijos piliečiai. Įsisteigus naujai lietuviškai mokslo pobūdžio draugijai, administracinė valdžia (suprantama valdiškos kuratoriaus adv. St. Vilanovskis) visą Lietuvių Mokslo Draugijos turimą perleistų šiai naujai draugijai.

Šiuo reikalu Vilniaus lietuvių visuomenė nutarė susirinkti specialaus posėdžio.

MARCINKONYS

Gruodžio 8 d. čia kaip ir atlaidai. Vykdamas į Marcinkonis vakare, jau iš tolo pamačiau, kad juose kas tai pasikeitė, ne taip, kaip pirmiau buvo. Šviesios, didelės išilgai gatvės lėmos, apšviesti namai ir paprastos bazuokės stebina žmogų: iš kur ir kas tą viską padarė. O gi mūsų klebonas kun. Z. Butkevičius, kuris nesigali trūso ir darbo, norėdamas padaryti mūsų Marcinkonis kultūringesniais. Įtaisė dinamo ir lokomobilį ir duoda visam miesteliui elektros šviesą. Žmonės pradeda kaskart skaitlingiau naudotis elektra, juo labiau, kad ji atsieina labai pigiai. Atvežęs metrą malkų, kurių čia yra pakankamai, gali žmogus gerėtis elektra per visą mėnesį.

Bažnyčioj, klebonijoje taip pat elektros šviesa. Vakare prie bažnyčios ir klebonijos dega net 3 stiprios lėmos.

Atvažiavus į Marcinkonis kun. Z. Butkevičius pasako žmonių tarpe ir švietimas. Žmonės susiprato ir skaito laikraščius. Spaudos savaitės proga veiklus vyrų pasiryžo aplankyti kiekvieną pirkimą ir raginti užsiprenumeruoti gerą lietuvišką katalikišką laikraštį.

Bažnyčioje jauku, klaukškos apgultose žmonių, procesijos metu matai gražią, baltą su auksiniais rašais, Eucharistijos karžygių vėliavą, nes jų čia esama porą šimtų.

Choras, p. Obolėvičiaus vedamas, gražiai pagieda šv. Mišias, gruodžio 8 d. pirmą kartą pasirodė ir orkestras, kuris po sumos dailiai pagriežė porą giesmių šv. Panelės garbei.

ATOSTOGOS LIETUVOJE

Rašo
Jonas Mončiūnas
(Tėsinys.)

Šeštadienio rytą iš Novosodų išvykau į Ilgininkų stotį. Stoties prižiūrėtojai senukai sakė, kad jie turi sūnų Amerikoje, bet jiems nelaisko neparašo. Motina, si gavę nuo jūsų laišką jūsenukė, su ašaromis prašė manęs, kad aš paprašyčiau jos sūnaus, kad jis jai nors laišką parašytų. Parodė man ir jo paveikslą. Sužinojau, kad sūnus gyvena Detroito, o aš gyvenu Hartforde. Na, ir prašyk sūnaus, kad jis savo seniems tėveliams parašytų nors laiškelį.

Pažiūrėjau į tuos senokus ir pamaniau, kokią širdį turi tie sūnūs ir tos dukterys, kurie savo tėvams nelaiskelio neparašo.

Gerb. „Darbininko“ skaitytojai! Jūs negalite sau įsivaizdinti, kaip džiaugiasi gavę nuo jūsų laišką jūsenukė, broliai, seserys ir giminės. Taigi nepagalvokite kiek laiko ir 5 centų už pašto ženklą, rašykite. Jeigu galite, tai idėkite nors retkarčiais doleriuką, bet jeigu neišgalite, tai nors laiškelį juos surašykite, nes jie jus taip myli ir laukia nuo jūsų žodelio. Bus daugiau

„Vilniaus Aušros“ ateina į Marcinkonis per 100 egz. Nuo Naujų Metų žadama dar daugiau ją paplatinti.

PELESA

Lydos apskr. Pas vargonininką buvo krata. Šio mėnesio 7 d. pas Pelesos vargonininką Miečių Skerlą buvo krata. Ją darė iš Lydos atvažiavęs neviešios policijos valdininkas Oleknavičius ir Rodunės policininkas Obora. Atvažiavę pasisakė turį žinių, kad M. Skerla laikas ir platina nelegalią lietuvišką „Ryto“ literatūrą. M. Skerla pareikalavo rašto, kuris rodytų, kad pas jį daryti krata yra įsakiusi aukštesnė įstaiga. Vald. Oleknavičius atsakė tokio rašto neturįs. Jeigu toks įgaliojimas būtinais reikalingas, jis sakėsi galįs pristatyti po kratos greičiausiu laiku.

Krata truko nuo 4 iki 11 val. 30 min. Išieškojo visą gyvenamąjį butą. Bet kadangi M. Skerla nelegalios

GRIGALIŪNAI

Švenčionių val. Rinkimų daviniai. Grigaliūnų seniūnijoje balsuotojų iš viso buvo 378. Jų tarpe 2/3 balsuotojų lietuviai, o 1/3 rusai ir lenkai. Seniūnijos tarybininkų buvo renkama 16 ir tiek pat pavaduotojų. Kaimiečiai sudarė savo kandidatų sąrašą, o vadinamą valstiečių sąrašą sudarė seniūnas Džiaugėtas. Visi susipratę lietuviai buvo pasiryžę balsuoti už savus patikimus kandidatus. Bet paaiškėjo, kad balsavimas neįvyks, nes rinkimų komisija, patikrinusi kandidatų sąrašus, vadinamą valstiečių sąrašą, dėl blogai atliktų formalumų, atmetė. Tuo būdu liko tik vienas pačių kaimiečių sudarytas sąrašas. Taigi, Grigaliūnų seniūnijos tarybą dabar sudarys beveik visi lietuviai.

Naujos Anglijos Lietuvių Katalikų Seimelis

Vasario 22 d. š. m., (Jurgio Washingtono gimtadienį), Naujos Anglijos Lietuvių Katalikų Seimelis įvyks šv. Kazimiero liet. parapijos salėje, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Seimelis prasidės iškilmingomis pamaldomis ir po pamaldų tęsis dienos programa. Pakviesti ir kviečiami referantai, kurie kalbės bei skaitys įvairiomis temomis neilgus, bet turiningus referatus.

Tvarka nustatyta maždaug sekanti: 9 val. ryto, iškilmingos šv. Mišios. Pamaldų tvarką ir celebrantą bei pamokslininką numatys ir kviečia šv. Kazimiero par. liet. klebonas kun. Augustinas Petraitis.

10:30 val. ryto atidarymas Seimelio ir pradžia darbo programos.

12 val. pietūs.

1:30 val. po pietų prasideda antroji sesija.

REFERATAI ir REFERENTAI:—

- 1) „Religija ir Politika“, — Adv. B. Sykes (20—30 min.)
- 2) „Lietuvės Katalikės Moters Veikla“, Mok. L. Šukiūtė (10—15 minučių).
- 3) „Ar Imanoma Lietuvių Be Lietuvių Kalbos“ — Studentas Antanas Skirius (20—30 minučių).
- 4) „Prof. Dovydaitis — Spauda — „Darbininko“ Reikalai“, — Kun. K. Urbonavičius (20—30 minučių).
- 5) „Vilnius ir VVS“, — A. F. Kneizys (10—15 minučių).
- 6) Rezoliucijos.
- 7) Diskusijos. (Diskusijos galės būti po kiekvieno referato skaitymo bei pranešimo. Seimelis galės pateikti sulig savo nužiūros, kas tik bus reikalinga).

Visos katalikiškos idėjinės ir pašalpinės bei bažnytinės draugijos ir kuopos prašomos išrinkti kuodaučiausiai atstovų iš visos Naujos Anglijos kolonijų į Katalikų Seimelį, kuris įvyks, kaip minėta vasario 22, (Pelenų dienoj), šv. Kazimiero par. (Worcester, Mass.) salėje. Seimelis bus vienas iš įdomiausių. Bus svarstomi gyviausi mūsų veiklos klausimai.

Į Seimelį kviečia rengėjai: Lietuvių R. K. Federacijos Naujos Anglijos Apskrįčio Valdyba ir klebonas kun. Augustinas Petraitis.

Kun. A. Petraitis, šv. Kazimiero liet. par. klebonas
Antanas Zaveckas, Pirmininkas
Jonas Kumpa, Vice-Pirmininkas
Andriejus Pinelis, Izdininkas
Benediktas Jakutis, sekretorius.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: DOMESTIC YEARLY \$4.00, FOREIGN YEARLY \$5.00, PRENUMERATOS KAINA: AMERIKOJE METAMS \$4.00, VIENA KART SAVAITEJE METAMS \$2.00, UZSIENY METAMS \$5.00, UZSIENY 1 KART SAVAITEJE METAMS \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680.

Bažnyčios Vienumo Oktava

Viena sausio mėn. savaitė (18—25) yra minima kaip Bažnyčios vienumo oktava. Jos tikslas toks: melstis ta ypatinga intencija, kad visi krikščionys susijungtų į vieną didingą kūną — Katalikų Bažnyčią. Dalykas toks, kad pasauly randasi daug taip vadinamų krikščioniškų sektų, kurios ne tik nėra vieningos su Katalikų Bažnyčia, bet yra jai priešingos. Tai protestantų sektos. Kiek pagalvojus, tuojau matosi, kad čia glūdi kažkoks nelogiškas galvosukis.

Kristus įsteigė Bažnyčią ir paskyrė Šv. Petrą jos galva, sakydamas: "Tu esi Petras (uola) ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenukuls... Duodu tau dangaus karalystės raktus ir t.t." Rodos tai tokie aiškūs žodžiai, kad dėl Petro pirmenybės abejoti netenka. Tačiau atsirado tokių, kurie šiuos Kristaus žodžius paneigė. Pirmiausiai Photius, paskui Liuteris. Photius sukūrė pravoslavų sektą, Liuteris protestantų, nors, iš tiesų, ir Photius turėtų vadintis protestantu, nes protestavo prieš Kristaus žodžius. Sykį jie protestuoja prieš Kristų, tai jie negali vadintis krikščionimis, t. y. Kristaus pasekėjais. O bet gi taip vadinasi. Taigi čia yra kažkoks nesupratiimas. Jei jie krikščionys, tai neprivalo prieš Kristų protestuoti. Jeigu protestuoja, tai neprivalo krikščionimis vadintis. Viens dalykas išskiria kitą.

Tuo būdu, protestuodami prieš Kristaus žodžius ir vis dėlto vadindami save krikščionimis, pravoslavai ir protestantai yra aiškiai suklydę ir tikėjime ir sveikam protavime. Iš tos klaidos norima juos išgelbėti ir įrodinėjimais jų protui apšviesti, ir malda — jų valiai atitaisyti. Įrodinėjimų, rodos, čia daug nereikia, nes Kristaus žodžiai savaime aiškūs. Daugiausia reikia maldos, kad jų užsispyrimas išnyktų ir gera valia sustiprėtų. Bažnyčios vienumo idėja ypatingai įsigalėjo 1908 m., kuomet anglikonų sektos pranciškonai parodė tiek geros valios, kad pasiryžo nuodugnai ir nuosirdžiai tyrinėti Katalikų Bažnyčios mokslą ir pagaliam visi atsivertė į katalikų tikėjimą. Jie įsteigė Atgailavimo Vienuolyną Graymour'e, New York, kur labai sekmingai veda katalikišką akciją. Jų pavyzdį pasekė ir anglikonų benediktinų būrys. Nuo to laiko Popiežiai Pijus X, Benediktas XV ir Pijus XI uoliai parėmė Bažnyčios vienumo idėją ir nuskirtoj oktavoj įsakė katalikams melstis, kad būtų viena Avija ir vienas Ganytojas.

Ar Buvo Reikalingas Franco Sukilimas?

(Tęsinys)

Bijodami dėl Azanos grasinimų įtraukti šalį į civilinį karą, katalikai nusileido ir davė kairiesiems laisvę tvarkytis kaip tinkami. Sudaryta koalinė vyriausybė iš Azanos ir Lerroux šalininkų, bet ji bematant įsivėlė į skandalus ir tiek susikompromitavo, kad pats Lerroux prašė į kabineto sąstatą tris katalikų ministrus. Tada kairieji pasiuto ir sukėlė revoliucinį maištą Asturijoje ir Katalonijoje, o Madride vėl prasidėjo deginimai bažnyčių, plėšimai vienuolynų ir žudymai dvasiškijos. Kiek žiaurus buvo kairiųjų maištas, matosi iš skaičiaus užmuštų ir sužeistų žmonių ir padarytų kraštui nuostolių. Vienoj tik Oviedojo buvo užmušta 1051 pilietis, 100 civilinės gvardijos karių, 98 kareiviai, 86 policininkai; sužeista 2951; sudeginta ar sugriauta 150 namų. Iš maištininkų atimta 89,000 šautuvų, 33,000 revoliučių ir 350,000 šovinių.

Tai buvo rimtas prieš teisėtą vyriausybę sukilimas, bet kadangi jame buvo žudomi kunigai, klierikai ir vienuolės, tipiška marksistų žiaurumu, tai pasaulis matė reikalinga pareikšti užuojautą — maištininkams! Pasaulis manė, kad tai kaimiečiai sukilo prieš Bažnyčią ir dvasiškiją, o vargšai nežinėjai ne nedasiprotėjo, kad čia būta raudonųjų maišto, kurs vėl pasikartos, jei šiuo kartu bus numalšytas. Bet gi tatau vyriausybė labai nugalėjo. Iš kitos pusės katalikai tiek pasipiktino dėl valdžios nuolaidumo maišto vadams, kad

Klaipėdos Atvadavimo Sukaktis

Šiame mėnesy minima Klaipėdos atvadavimo 16-
kos metų sukaktis. Tai buvo didvyriškas Lietuvos savanorių žygis, karininko Jono Budrio gerai suplanuotas ir ryžtingai įvykdytas. Jis ne tik nustebino Europą, bet ir Lietuvai davė naudingą uostą, kurs dabar vaidina labai svarbų vaidmenį lietuvių gyvenime. Pradžioje atrodė, kad Vokietija kaip ir nepaisant Klaipėdos nustojo. Tačiau dabar jos nuotauka pasikeitė. Hitleris, išlaisvinęs Pareinį, užėmęs Austriją ir apkaręs Čekoslovakiją, tiek sužadino tautinę vokiečių pui-
kybę, kad jie nori atgauti kiekvieną sklypelį žemės, kurį prieš karą buvo Vokietijos sienose. Tuo būdu Hitlerio akys nukrypo į Klaipėdą. Jis nē kiek neslepia savo užsimojimo prijungti ją prie Vokietijos.

Čia būtų bergždžia nagrinėti visokias politiškas galimybes, ką Hitleris nori ar gali padaryti. Spėliojimų buvo padaryta tiek, kad bent vienas turi įvykti, nes buvo užbėgta už akių įmanomoms ir neįmanomoms galimybėms. Seimelio rinkimų metu atrodė, kad Hitleris Klaipėdą tikrai paims. Nepaėmė. Ir vėl pasipylė spėliojimai, kodėl nepaėmė. Ar kas atspėjo, nežinia, nes Hitleris savo planų niekam nepasakojo. Dabar nauji spėliojimai: ar Hitleris pirmiau paims Klaipėdą ir paskui žygiuos į Ukrainą, ar, tikslios diplomatijos keliu eidamas, nenorės kol kas lietuvių erzinti, ir tik vėliau, gerai jau Ukrainoj įsigalėjęs, pasiims Klaipėdą, kaip užsigardavimo kasnelį. O gal pirmiau suklupdys Lenkiją ir atsiims Sileziją, Poznanį ir Danzigą? Tuomet Klaipėdą praryti bus dar lengviau. O gal išeis kaip tik priešingai: nusikamavęs kovoje su sovietais ir lenkais, Hitleris bus tiek nusilpnėjęs, kad ir Klaipėdos nebepajėgs paimti? Kaip matote, galimybių yra devynios galybės.

Kaip ten bebūtų, šitas Klaipėdos atvadavimo minėjimas supuola su labai kringtu mūsų tautai momentu. Reikalingas visų tautos pajėgų įtempimas, kad pavojus bent kiek atsluigtų. Mes papratę duoti visokių Lietuvos vyriausybei patarimų, į kuriuos ji veikiausiai tik nuolaidžiai nusišypso, nes tokių patarimų ji pati sau gali duoti. Tačiau vienas patarimas, kad ir primygtinai kartojamas, niekad savo vertės nenustoja: sutraukti į darbą ne vienos partijos, o visos tautos pajėgas. Hitleris veikia iš lauko ir iš vidaus. Ką jis daro iš lauko, mes nesustabdysime, bet į vidų jo intrygų galime neįsileisti. Kada tauta bus patenkinta ir vieninta, tai ir svetimoms intrygoms nebus už ko užsikibti.

Antanas Skirius.

Niekuomet Nevėlu

Šiandien visi atvykę A- tį), kuriuos auklėja dažniausiai Seseles vienuolės. nės veikėjai, nežūrint jų Lietuvių privatinėse mokykloms, džiaugiasi lietuvių katalikų parapijose valdiškose mokyklose dės-
mis pradžios mokyklomis, tomų dalykų dar ir lietuvių jį pasiektais rezultatais kalbos ir religija. Be to, lietuvių išlaikyme Amerikoje.

Daugelyje parapijų to-
kios mokyklos jau senai tybių ir tikybų mokyklose. Čia noriu išskirti vieš-
mokių (net po tūkstan-

UDARNIKAS.

ti numylėtą strateginį Lenino planą. Leninas visuomet tikėjo, kad pasidėkojant liaudies tamsumui ir skurdui, Ispanija sudaro puikią pradžią sukilimui revoliucijos Europoje.

Naujus rinkimus katalikai laimėjo 200,000 balsų perviršium, bet skaičiuotojai taip viską susuko, kad katalikams teko tik mažuma atstovų seime. Tuomet Europos politika buvo pakrypusi kairiųjų pusėn. Sovietai dar tebe priklausė prie Tautų Sąjungos ir užsienio politikoj visokiais būdais stengėsi patenkinti savo žygius. Prancūzijos jau gerokai įsigyveno komunistinis vėžys. Bolševikų propaganda įsivyravo pasaulio spaudoj ir už Ispanijos perversmus ir nelaimės kaltino vien katalikus, ar, kaip priimta sakyti, klerikalus. Visa komunistų pajėga glūdėjo Liaudies Fronte. Sulyginant su anarchistais, jie ten buvo mažumoj, bet sugebėjo situaciją kontroliuoti, nes turėjo aiškiai išdirbtą veikimo planą ir viską finansavo sovietų pinigais. Formaliai ir valdžią komunistai neįėjo (jie tai darė gudriais sumetimais), bet faktiniai viską valdė. Buvo numanu, kad kairieji savo laimėjimą pažymės deginimu bažnyčių ir žudymu dvasiškijos. Taip ir įvyko. Bet vis dėlto buvo tikėtasi, kad ir vyriausybė mėgins žmogžudžius ir riaušininikus numalšinti.

Ivykiai Po Raudonųjų Sukilimo

Buvo manyta, kad Azana bus nubaustas už įvykusį 1934 m. Asturijos ir Katalonijos maištą. Bet kur tau. Jį suėmė besislapstanti Barcelonoj, bet paleido nenubausta. Tada jis pradėjo dar fanatiškiau prieš katalikus šelti ir formaliai įstojo į Liaudies Frontą.

Rugpjūčio mėnesy 1935 m. Maskva griežtai įsakė savo pasekėjams stoti į Dimitrovo išgalvotą Liaudies Frontą tikslu paskubinti pasaulio revoliuciją. Tas naujasai gudrus komunistų kablukas siekė suburti visas darbininkų partijas į vieningą organizaciją, esančią slaptojo bolševikų vadovybėj. Liaudies Fronto tikslas buvo toks: kada organizacija sustiprės ir laikas pakankamai bus pribrendęs, komunistai paneigs tą pačią valdžią, kurią jie laikinai sudarė, paraližuos ją streikais ir riaušėmis ir galutinai ją visiškai nuvers, kad jos vietoje sukurtų sovietų valdžią ir proletariato diktatūrą. Iš komunistų pusės tai buvo puikiai sugalvotas sumanymas, nes jis pagreitino dieną, kurioje bus galima įvykdyti

deja, vyriausybė to nepadarė. Kaip tik priešingai, dalykai dar pablogėjo. Riaušės virto tikra anarchija. Iš Ispanijos žmonės pradėjo bėgti į Romą, Paryžių, Londoną, Berlyną. Visi pasakoję apie neįmanomą suirutę, žiaurius puolimus ir grobimus dienos metu, policijai negalint ar nenorint nekaltų piliečių apginti. Spaudai buvo uždėta griežta cenzūra, vių tauta!

Graži lietuvių sodyba Klaipėdos krašte.

KAZYS VIDIKAUSKAS

Pasauly esama įvairių dalykų, sitenkina vien tik lietuvių spaudos, bet jis rašo rusų, lenkų ir ukrainiečių laikraščiuose. Nemažai raštų teko skaityti svetimauciu spaudoje apie lietuvių reikalus ir Lietuvą.

Kaip gražiai jis aprašo ukrainų spaudoje vyskupą Būčį, plačiai nušviesdamas jo reikšmę netik lietuvių tautai, bet bendrai katalikiškam pasauly. Nė paprastai gražiai aprašė kankinį vyskupą Matulionį ukrainų, rusų ir lenkų spaudoje. Visada gambiai įterpdavo ir lietuvių tautinius ar kultūrinius dalykus. Gražias parašė jiems eiles, ir minėti laikraščiai gražiai jomis pasipuošė. Mačiau ukrainų spaudoje aprašymą komp. Zilevičiaus muzikos veikalų apie kuriuos gavo raštiškas nuomones lenkų ir ukrainų žymiausių kompozitorių ir tomis remdamasis rašė svetimauciams pasididžiudamas savo tautiečių darbais. Nesenai mačiau rusų laikraštį aprašymą apie kunigaikštį Gediminą ir Lietuvos krikštą, apie ministerių kabineto pirm. kun. Mironą ir kt. Tai maža dalelytė paskutiniųjų jo raštų, o jų būtų didžiausi tomiai, jei juos surinktume krūvon, kur laike 35 metų rašė. Tai bent darbininkas, kokį mažai tauta turi, iš-
eivijoje sunku kitą antraninką jam surasti.

Jam visi dalykai lygiai artimi, kurie tik susiję su lietuvių veikla. Užsukau į jo namus Kalakutų Dienio apie 4 val. pp. Tokią dieną sunku rasti ką namie, o jei randi tai vis tą nelaimingą kalakutą pešiojančius. Bet p. Vidikauskas vietoje maloniųjų pramogų sėdi ir rašo. Radau berašantį eiles apie Hitlerio žiaurumus ir pavojų Lietuvai. Rašo eilėmis lenkų spaudai ir čia tuojaus perskaitė drebančiom rankom ir šaršotom akim nuo susijaudinimo.

Matyti kaip jis pergyvena raišydams ir skaitytoją užkrečia. Tokio žmogaus darbas ir pasi-
šventimas yra ligus Lietuvos buvusio Knygnešio, tik tas skir-
tumas, kad šiame krašte nereikia gyvybės šiam darbiui rizi-
kuoti, bet idejiniai visai lygus: nelauk iš nieko užmokėsio, bet būk pasirengęs už savo darbą nemalonumų susilaukti.

Sunku trumpais rašinėliais aprašyti žmogaus veiklą per 35 metus spaudos dirvoje. Bet jis nereikalauja užmokėsio už savo darbą, ne tam jis dirbo, jis dirba ramiai, tykliai vardu mūsų tautos idėjos ir istorija išeivijoje jo nepamirš jamžinti.

Tat baigdamas šį trumpą rašinėlį sveikinu su šiomis garbingomis suakutuvėmis gerbiama Kazi Viliškauską ir linkiu jam ilgai, ilgai darbuotis mūsų tautiečių labui.

J. R.

PRIERASAS. p. Kazys Vidikauskas yra "Darbininko" nuosirdus bendradarbis. Ta proga sveikiname ir linkime jam ir jo šeimai ilgiausių metų!

Veikloje ir stiprioje jaunystėje yra įrašyta ilga ir laiminga senatvė.

LAISKAS IŠ BRAZILIJOS

Brangioji Motinėle,

Paskutiniame Jūsų laiške prašėte, kad aš Jums išdėstyčiau visą mūsų darbo programą. Nuo pat pirmųjų čia buvimo dienų turėjome pradėti darbą — tikybės pamokas įvairiose mokyklose. Pirm mūsų atvykimo Gerbiama Kunigaitė pareigą atliko, bet mums pribuvus, ponas Konsulas pranešė Klebonui, kad Seselės toliau vestų pamokas. Antradieniais ir penktadieniais einame į Villa Bellos mokyklą, pirmadieniais į Mookas, ketvirtadieniais į Bom Retiras. Del įvairių priežasčių į Parque das Nacoes neiname, bet tikimės, kad po atostogų, kurios prasideda lapkričio mėn. 30 dieną ir baigiasi vasario mėn. pirmą dieną, ir tą mokyklą taip pat lankysime.

Atostogų metu važiuosime į įvairius miestus ir miestelius, kad prirngti vaikučius prie priėmimo pirmos šventos Komunijos. Dar nenumatėme, kur kuri eis, tai daug apie tai negaliu rašyti. Pranešiu viską sekančiame laiške.

Sekmadieniais mes taip pat užimtos. Gerbiama Kunigaitė paprašė mūsų pamokyti jaunimą įvairių žaidimų. Apsisėmė. Dvi Seselės moko mergaites, o kitos dvi prižiūri mažesnius berniukus. Klebonas pats dirbuoja jaunimui žaidimuose. Mes taip pat mokome mergaites ir pamelės siuvimo ir nerimo.

Vakar viena motinėle mums pasakė, kad jos penkių metų Albinukas norėtų žinoti "kada Seselės pradės tą Darželį sodyti".

Mums irgi rūpi, kada mes galėsime tam "darželiui" žemės prirngti ir iš kur gausime pakankamai kapitalo tos žemės išdirbimui. Svarbu, kad darželis veiktų pradžioje ateinančių mokslo metų.

Be abejo Amerikos laikraščiai rašė apie Sao Paulo Arkivyskupą, Don Duarte Leopoldo Silva mirtį. Ir mes dalyvavome laidotu- vėse. Jo Ekscelencija Kar-

dinolas iš Rio de Janiero atvažiavo pagerbti paskutinį kartą šį didį Bažnyčios tarną.

Gal įdomu Jums sužinoti, kaip čia jaunieji išteka ir kaip žmonės laidoja. Cere- monijų didelių nėra. Vis- kas tvarkoma truputi ki- taip negu pas mus Ameri- koje. Bet tai nestebėtina, nes manau, kad kiekviena tauta turi savo papročius.

Jaunieji sutuokiami be šv. Mišių. Sutuoktuvų me- tu, jaunųjų giminės, drau- gai ir šiaip sau pažįstami susiburia prie Dievo stalo bažnyčioje ir apkalba jau- nąją, jos drabužius, išvaiz- dą, pasielgimą ir t. t. ir bū- ria jos ateitį. Keista. Miru- stogų, kurios prasideda lapkričio mėn. 30 dieną ir baigiasi vasario mėn. pirmą dieną, ir tą mokyklą taip pat lankysime.

Pirmą ketvirtadienį kiek- vieno mėnesio Jo Ekscele- ncija pakviečia visas vie- nuolynų Viršininkes kon- ferencijai. Aš taip pat tose konferencijose turėjau da- lyvauti. Kada Jo Eksce- lencija su trimis Kunigais palydovais pasirodė tarp- dury, mes visos atsistojo- me, sukalbėjome maldelę, vėl atsėdome ir pasiren- gėme klausyti Jo Eksce- lencijos patarimų. Tik gai- la, viskas portugališkai. Po Jo Ekscelencijos kalbos ki- tas kunigėlis mums papa- sakojė apie ateinančią Eu- charistinį Kongresą Pe- rambucoje.

Braziliečiai nemėgsta il- gai dirbti. Padirba kelias savaites, gauna algą ir ta- da visą mėnesį ilsisi. Mūsų lietuviai darbštesni už ši- tuos tautiečius. Kai mūsų lietuviai pirma čia atvaži- avo kaž kodėl jų vaikučiai pradėjo mirti viens po ki- to.

Lietuvos kariuomenės priešlėktuvinės apsaugos dalinys. VDV.

NEAPLEISK DRAUGO NELAIMĖJE

Siurpus nuotykis jūros gel- mėje. — Geriausi narūnai negalėjo išgelbėti jūrinin- ko. — Geriau mirti, negu apieisti draugą nelaimėje, pareiškė 20 metų jaunuolis. — Jis nusipelnė didvy- rio vardą.

Pereitą vasarą italų mo- komasis laivas "Patria" iš- plaukė Jonijos jūron, kur jauni būsimieji laivyno ka-

Tėvai negalėjo suprasti priežasties. Pagaliau pa- aiškėjo, kad kauliena ir pienas buvo tų nekaltųjų mirties "angelas". Šian- dien žmonės žino kas jiems negera, žino, kad šitas kli- matas per šiltas tokiems sunkiems valgiams. Tai buvo prieš dešimtį metų. Tada jie pirmą kart pradė- jo fabrikuose. Sunkiai dir- bo už mažą atlyginimą. Bet šiandien fabriko savin- ninkas neapgaus lietuvių darbininko. Jis, taip, sun- kiai dirba, bet už tą darbą gauna, tiek, kiek jam pri- klauso. Todėl ir mūsų lie- tuviai Brazilijoje gražiai gyvena.

Prašom palinkėti "lai- mingų naujų metų" vi- siems nuo mūsų. Mes čia tolimoj Brazilijoje melsime Dievą, kad palaimintų šiuos 1939 metus, kad jie būtų vaisingi ir kūnui ir sielai. Viso geriausio linki Jums

Seselės Brazilietės.

rininkai turėjo atlikti sun- kių pratimus. Vienas ka- riūnas gavo uždavinį nusi- leisti narūno rūbuose į 50 metrų gilumą ir ten atlikti reikalingus pratimus. Tuo metu nutrūko laikomasis lynas ir mokiny, sunkių narūno šarvų traukiamas, nesulaikomai grimzdo gi- lyn. O toje vietoje jūra bu- vo 250 metrų gilumo. To- kiame gilyje negalima il- giau išbūti dėl labai dide- lio vandens spaudimo, ku- ris pavojingas gyvybei. Tik su specialiais įtaisais gali nusileisti kelioms minu- tėms į tokią gilumą. O čia tokių prietaisų nebuvo. To- dėl šiuo atveju kariūno gelbėjimui buvo brangi kiekviena sekundė. Laivo kapitonas davė reikalingus įsakymus. Geriausi ir pati- kimiausi narūnai buvo pa- skirti gelbėjimui. Tačiau bandymai nedavė jokių vaisių.

Nors narūnai ir labai stengėsi nusileisti į dugną, bet jiems neužteko jėgų. Nepasiekę skenduolio, jie vienas po kito turėjo grįžti į paviršių visiškai pavargę ir pritrūkę. Kai kuriems, ilgiau išbuvusius po van- deniu, iš burnos ir nosies bėgo kraujas. 120 kariūnų girdo pavargęs, silpnas darbus. Nejaugi jų drau- gas turės žūti tamsos ir tylos kapinyne? Pagaliau į paviršių iškilo paskutinis

narūnas ir vos išstardamas žodžius pareiškė, kad sken- duolio negalima pasiekti. Tad kapitonas peržvelgė kariūnų eiles. Bet ir tarp jų nebuvo nė vieno, kuris galėtų padaryti tai, ko ne- galėjo geriausi narūnai. Tada į priekį išėjo 20 metų jaunuolis, laivo virėjo pa- dėjęs Jurgis Feresas ir pa- prašė kapitono leisti jam pabandyti gelbėti sken- duolį. "Ar tamsta žinai, koks pavojus tamstos lau- kia?", paklausė kapitonas. "Taip, žinau, atsakė Jur- gis. — Kariūnas Ottis buvo geriausias mano draugas. Aš jį mylėjau, kaip tikrą brolių. Aš esu pasiryžęs ge- riau mirti, negu apieisti draugą nelaimėje". Dra- suolis tuojau buvo apren- gas narūno drabužiais ir greitai pranyko jūros gel- mėje.

Kiekvienas Jurgio prane- šimas buvo nekantriai klausomas telefonu. Štai jis nusileido 50 metrų, jau šimtą, pusantro... Giliau nebuvo nusileidęs nė vienas to laivo narūnas. Jo

keleto minučių tylos, Jur- gis pranešė, kad pasiekęs jūros dugną. Ligi nusileidi- mo į tokią gylę praėjo pu- šis valandos. Ilgai jis tokio- je gilyje negalėjo išbūti, nors turėtų ir geležinius plaučius. Vėl praėjo 4 mi- nuten. Visa laivo igula lau- bėjo kraujas. 120 kariūnų girdo pavargęs, silpnas darbus. Nejaugi jų drau- gas turės žūti tamsos ir tylos kapinyne? Pagaliau į paviršių iškilo paskutinis

liami į viršų, nes kūnai tu- turi teisę ir pareigą tokią vyriausybę pašalin- ti. Ne galva kepurei, bet kepurė galvai. Ne tauta valdžiai, o valdžia tautai. Netinkama galvai kepurė žmogus meta šalin ir tinkama sau įsigyja. Netinkama vyriausybė tauta stumia šalin ir išsirenka tokią, kuri dąboja šalies interesus ir patikrina piliečių laisvę ir gero- vę. Tiesą pasakius, tai Azanos raudonieji bu- vo sukėlė prieš ispanų tautą. Jie šaukė: "Viva el Soviet, viva Russia!" (tegyvuoją sovietai, tegyvuoją Rusija). Franco sukilėliai tą sve- timtautišką poškį pakeitė savu, tautišku: "Arriva Espana!" (Tegrižta Ispanija). Čia dviejų nuomonių negali būti: Franco kovoja už ispanų tautos reikalus. Tai įrodo vis didė- jantis jo armijos skaičius. Franco pradėjo kovoti su silpnomis pajėgomis. Dabar jo fron- te yra 240,000 karių ir 500,000 rezervų bei at- sargoj. Jo kariuomenė nebūtų tiek išaugusi, jei ispanų tauta būtų jam priešinga. Kas pa- sakys, kad jam padeda italai. Bet raudonie- siams dar daugiau padeda prancūzai ir rusai. Italams toliau atvykti, o Prancūzija čia pat. Reikia tik atidaryti sieną, kuri iš tiesų yra plačiai atdara. Ir ne tik sieną prancūzai rau- doniesiems atidarė, bet ir padeda jiems re- krutuoti savanorius ir siunčia begales ginklų ir amunicijos, nes Prancūzijoje, lygiai kaip Ispanijoje, įsigalėjo komunistai ir sistematingai veda kraštą prie revoliucijos. Tad laimėjimas Ispanijoje jiems reiškia laimėjimą Prancūzi- joje. Taigi jie įtempė visas savo pajėgas, kad Ispanijos raudonieji žūt-būt išeitų nugalėto- jais. Faktai už save kalba. Franco yra tauti- nės Ispanijos karžygis.

Pabaiga.

BLAIVININKŲ SUSIVIENYMO CENTRO VALDYBA

Kun. J. J. Jakaitis, MIC. Dvasios Vadas; Kun. P. Juškaitis, — Pirmininkas; P. Mankus — I Vice-Pirmininkas; A. Skirius — II Vice-Pirmininkas; V. J. Blavackas — Raštininkas, 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabrienė — Iždininkė, 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; J. Svirakas ir A. Zaveckas — Izdo Glo- bėjai. "Darbininko" Redakcija veda Blaivybės Skyrių.

Pirmas Degtindarys

L. TOLSTOJUS

Vertė K. SAMAJAUSKAS

Sešių Veiksmų drama

PIRMASIS VEIKSMAS

Pirmasis pavėkslas

Ūkininkas (aria, žiūrį aukš- tyn). Saulė pietuose, laikas pail- sėti. Pailso bėrutė, vargšė. Dar vieną vagą ir pietūs. Gerai pa- dariau, kad įsidėję duonos. Na- mo nejosiu, o pas šulinį užkasiu. kiek užsūsiu, kumelė pievoj pa- siganys. Ir vėl prie darbo. Die- vas padės, greičiau baigsiu arti.

ANTRAS PAVEIKSLAS

Vėlinukas (bėga prie krūmo). Koks jis geras! Dievą mini. Bet palauk, tu ir vėliną minėsi. Pa- griebiau aš jam duoną, pasigės, ims iškoti, peralks, ims keiktis ir vėliną paminės (pagriebia duoną ir pasislepia už krūmo. Žiūri, ką darys ūkininkas).

Ūkininkas (iškinko kumelę, supančioja ir paleidžia, o pati- eina prie trincijų). Ačiū Dievui! Smarkiai peralkau, bet stori- rieki žmogą atriekė. Visą su- kirsiu. (Ateina pas trincijus). Nėra! Tur būt, po trincijais pa- dėję. (pakelia trincijus). Nė- ra! Kas čia!

Vėlinukas (iš krūmo). Ieškok, ieškok! Štai ji! (Sėdi ant duo- nos).

Ūkininkas (kilnoja daiktus, purto trincijus). Stebūklas! Ti- kras stebūklas! Nieko nebuvo, o duona dingė. Jei paukščiai bū- ty sulęję, trupinių būtų. Niekas nebuvo, o nusinėta.

Vėlinukas (stiebiasi, žiūri). Tuoj mane paminės.

ri palaipsniui priprasti prie pasikeitusio vandens spaudimo. Abu, skenduolis ir gelbėtojas buvo ištrauk- ti be samonės, paplūde kraujuose. Tačiau gydy- tojo pagalba greitai juos atgaivino. Tokiu nepaprastu jaunųjų žygį stebė- josi visas laivynas. Nes ligi- šiol su paprastais narūno drabužiais dar niekam ne- teko nusileisti į tokią gylę ir tiek ilgai išbūti po van- deniu. Tačiau jaunuoju drasa ir pasiryžimas nuga- lėjo visas kliūtis. Už tą ne- paprastą pasiaukojimą I- talijos karalius Jurgis Fe- resas apdovanojo didvyrio ženklą, o jo tėvams pasky- rė pensiją iki gyvos galvos. Tai tikrai gražus draugiš- kumo ir pasiaukojimo pa- vyzdys.

"M.L."

(Bus daugiau)

nigų, vienuolių ir kilmingų piliečių ir degini- mo bažnyčių, vienuolynų, seminarijų, mo- kyklų ir prieglaudų. Ir išvykusieji iš Ispani- jos svetimtaučiai tas baisenybes patikrino. Vyriausybė visiškai neteko kontrolės. Azana arba buvo bejėgis, arba neturėjo nė mažiausio noro suvaldyti įsiutusios bedievių ir kri- minalistų minios. Jis turėjo savo policiją "gardies de asalto", savotiškos rūšies raudon- ūjų udmirgų gvardiją. Iš tokios policijos tik žiaurenybių ir banditizmo tegalima susilauk- ti. Ispanijoje įsivyravo viduramžinė "vendet- ta" bei kruvinas privatinio keršto įvykdymas.

Katalikai skundėsi seime. Birž. 16 Gil Ro- bles davė vyriausybei paklausimą, kodėl ji tas baisenybes toleruoja. Čia pat jis išskai- čiavo visą kruvinų darbų eilę: užmušta 269 žmonės; sužeista 1287; visiškai sunaikinta 160 bažnyčių, dalinai 312; įvyko 113 generalinių streikų, mažesniųjų 228; sunaikinta 10 spau- stuvių, dalinai sužalota 33; buvo 138 ginkluo- ti užpuolimai. Seime nė nemėginta tų faktų užginčyti, tik atkišta į kalbėtoją keletą revol- verių, kad nutiltų, ne — tai... Kalbėtojas nu- tilo ir nebeįdriso to klausimo daugiau išskelti. Tai ne seimas, o laukinių žvėrių gauja.

Tačiau nežūrint grasinimų ginklais, atsi- rado viens žmogus, kurs seime pasakė drąsiai kalbą prieš vyriausybės politiką. Tai buvo Calvo Sotelo, katalikų atstovas iš Galicijos. Jo paskutinė kalba seime buvo liepos 5, 1936 m. Už penkių dienų jį nužudė raudonoji Aza- nos policija.

Sotelo mirtis atidarė ispanams akis. Dabar jau sujudo reguliari armija, kurios vadai ne kartą buvo prašę Azaną, kad leistų kariuome-

nei atstatyti šalies tvarką. Bet armijai nebu- ti. Ne leista įsikšti. Azana jos nepakentė ir viso- kiais būdais stengėsi ją sudemoralizuoti. Ge- riausi generolai ir karininkai buvo dažnai kil- nojami iš vietos į vietą, kad neturėtų laiko paimti ir savo rankas kariuomenės kontrolė. Gi tarp eilinių kareivių buvo skleidžiama ko- bjauriausia raudonoji propaganda. Armija suprato, kad norima ją suardyti, ir pati jau pradėjo veikti. Ji jau žinojo apie gresiamą bolševikų sukilimą, bet kad ir nebūtų žinoju- si, jau nebegalėjo ilgiau pakęsti įsivyravusios anarchijos.

Ar Franco Sukilimas Buvo Teisėtas?

Angliškoji (nekatalikiškoji) amerikiečių spauda beveik vienbalsiai smerkia gen. Fran- co už tai, kad jis sukilo prieš teisėtai išrinktą vyriausybę, ir kitaip ji nevadina, kaip maiš- tininku. Bet anglai užmiršta, kad Jurgis Wa- shingtonas taip pat sukilo prieš teisėtą Angli- jos vyriausybę. Juk nieks nė nemėgina užgin- čyti, kad Jurgis buvo teisėtas Anglijos karalius. Tiesa, Anglijos vyriausybė labai skriaudė Amerikos kolonistus, bet kur kas daugiau skriaudė ispanų tautą Azanos vy- riausybė. Amerikiečiai kovojo už laisvę, bet taip pat už šalies laisvę kovojo ir Franco. Juk iš pirmiau nurodytų faktų aišku, kad Ispani- joje buvo įsivyravusi laukinė nesuvaldoma a- narchija. Jei tautos vyriausybė nepajėgia ar, kas aršiau, nenori pašalinti viešų žudynių ir plėšimų, tai ji neturi teisės kraštą valdyti, ir jeigu ji nesusiurpanta pasitraukti, tai tauta

Aminas plunksnos Pelikan 25%

Literatūros, mokslo, meno ir akademinio gyvenimo
ilustruotas žurnalas

„ŽIDINYS“

sina nuo 1924 m. pabaigos kas mėnuo tasiuviniais po
128—176 pusl.

„ŽIDINYS“ bendradarbiauja įžymiais Lietuvos žmo-
nės, įvairių šričių specialistais.

„ŽIDINYS“ spausdinamas spalvotais meno reprodukt-
ais Lietuvos ir užsienio dailininkų.

„ŽIDINYS“ pri-riai — kurie apsimokės prenumeratą už
visus 1939 metus nevaliau 1939 m. vasario
mėn. 15 d. — gauna 15—50% nuolaidos
nuo čia pažymėtų prekių.

„ŽIDINYS“ prenos kaina: metams 30 lt, pusm. 15 lt.
Prad. mokyklų mokytojams: met. 25 lt.
Studentams ir moksleiviams: met. 20 lt.
Užsienyje: met. 40 lt., o Amerikoje \$ 7,00.

Prospektai siunčiami nemokamai.

Adr.: ŽIDINYS, KAUNAS, LAISVĖS AL. 9

Rajomiesios maitinimas 15%

MONTREALO BANGOS

ŠI SKYRIŲ VEDA

Marija Aukštaitė

Nurimo vėjas, sustiro medžiai, kybo skaisčių saulė virš milžino Montrealo. Jo mūrai nugulę šv. Lauryno paupiu, vainikų apsupę kapų kalną, prašoksta į rytus ir vakarus masė margų stogų — jų protarpuose pro ūkus, gumšo virš miesto iškilę pilki šventovių bokštai, baltuoja dangoraižiai.

Siauros ir plačios gatvių gatvelės, visaip išsiraite. Knibžda masė žmonių kai margų drugelių, kurie vis skuba, vis bėga dienų ir valandų nešami. Užtad ir miesto nevienam bokšte juokiasi dvylikos akių laikrodžiai, kurių praivių akys vis dažnai nukrypsta.

— Ach, jau pasivėlinau... — neatleidžia sau skubas į stotį džentelmanas cigara pakeldamas į viršų. — Bet kas man? — jis susiramina. — Išvažiuosiu rytiniu... Ogi dabar patys "Debiutančių" baliai! Montrealo skanus šampanas ir grakščios prancūzės. — ir pamojęs pirštine taksį — rauna kai vyras į Windsoro viešbutį.

Ryte, dar prieš aušrą — raivosi lovoj miklindamas rankas siuvėjas. Tiek jau mėnesių "slekavo"! O šiandien jaučia darbą. Padrykt iš lovos ir bėga:

— Kad tik nesuivėlinu! — pakniobstomis neria, o bokšto laikrodžiai jį vis kankina: — Kad tik suspėčiau su Aleku "užpūniuoti"... Drožia siuvėjas šv. Juozapo bulivaru, pagaliau mauna į devynių aukštų namą. Trečiame aukšte sausakimšai Joškėmis užsigrūdę.

— Ui, vai, gojus! — iš kampo suniūrta į orangutaną panasi stovyla. — Šlecht gišeft, kai gojų tiek daug. — Jis fašistas... — storai, bet išlėto užbosuoja Baidokas:

— Jis plytlaizys! Nieko neaukavo Ispanijai! Siuvėjas patrauko sprandą, žaibais akys apmetą tokias pat kai jis pats ieškančius tik duonos, ir jam kyla tik pasigalėjimas. Jis prisilieja prie šaltos sienos ir laukia.

Čia visų mostu atsiskėčia durys, pasirodo ožio mandrumo barzdelė ir, susiskaicius ant pirštų dešimt — pro kitų galvas šaukia į vidų tik "išrinktuosius". — Kaip gerai, kad nepasivėlinai, Entoni. — bičiuliškai kužda Alekas. Ir kai juodu "pūniuotą" laikrodį — viens kitam šypsosi:

— Tai brolyti, koks laiko brangumas! Kad tik valandėlė vėliau, tai mūs vietoje būtų dešimt buvę. Saulė juokiasi pro langą, o mašinos birbdamos vis siūlo siuvėjui mintis: "Kažin, ar namuose dar liko duonos?..."

Vienuolyne sugaudė varpas. Baltais koptūrėliais numargę milžino mūro celės, kiekvienas kambarėlis pražydes lyg balta lėlija — gražute, kilnia vienuole. Čia plauda, skuba neviena širdis.

— Laikas, laikas... Ten laukia Jėzus... Amžius kalinėliu išbuves Eucharistijoj... Ir viena sekundėlė, kuri artina prie Jo... — už viską, viską brangesnė...

Ryto melsvų skarų aušrose, rikiuojasi susikaupę siluetai... Iš snieginųjų koptūrėlių — žvelgia dangišku ugnių akys, baltuoja marmuriniai smulkūs veidai, o lūpos lyg tulpėmis nudąžytos sutartinai dūžia:

"Sveika žvaigždė marių,
Ponia visų karių...
Visad Pana esi,
Nekaltybės šviesi".

O varpas paskui varpą vis gaudžia visu miestu, budina tikinčiuosius. Katafalkose sudegtos žvakės bliski ir primena, kad iš amžių — amžiai liepsnoja. Blakinsinės žvakelės tai tik tie, kurie dar taip neseniai žemėj šypsojosi... Užja vargonai, su "Gloria" ir "requiem", o miestų bilda kitos muzikos gama.

"Poniutė dar neįmiegojus... — praneša blaivių akių tarnaitė dailininkui Baronui. "Ji kelsis tik po dešimtai. Sakė, kad tamsta savo darbą galėsi pradėti, tik nuo dvylikos. Mat, visas tualetas sutaisymas... Be to, ponio po nakties balius labai išvargus".

— Ai, jau tos moters... — sumurma Baronas. — Negi nesuprasti, kad laikas — tai auksas. O be to, su kiekviena diena tamstos ponios veide, vis ryškėja raukšlės. Sunku man bus į aštuoniolikinę išvesti...

— Mūs ponija graži, nesakykit. Visur į balius kviečiama... Visa Montrealo "smetonėlė" ją vadina: "Gražuolė madam Pampadūr".

— O, tai ir visa bėda su toms "pampadūrėmis". Jas žmonės taip išlepina, kad jos gyvenimui stačiai tik sunkenybė!

Po dvylikos, kaip tarnaitė sakė, įsirangė į savo kasdieninės pozos sostą "Pampadūrę". Ji pakėlus vualio kraštą prakoše dailininkui:

— Mister Baron, pažvelk... Ar tokios akys kada nors tikty į grabą?...

— Gražioji ponija, atvirai pasakysiu. Tokiose gražuolių kaukolėse, dažniausia snaudžia tik vorai... Kad, iš šių akių trykštų išmintis, sielos grožis...

— Nutylk! Tokie balastai vis be duonos vaikiojasi. Išėik! Išėik! — nuspiegė balsas karidoriais, ir kai dailininkas jau buvo tarpdury — jam kilo mintis: "Kaip yra begalo svarbu kur, ir su kuo, eikvoti savo valandas — kuriose amžius iškala tavo darbų pasekas."

Marija Aukštaitė.

TEVIŠKE MANO

Kai okeanas platus siūbuoja,
Kai užia bangos, verkia vilnis...
Arba kai beržas ošia, dejuoja —
Bėga pas tave mano širdis...

Puošniai sužydo sniego alyvos,
Juokiasi vėjai snaigių rate.
Lange lelijos rodosi gyvos...
Pajutę saulę — sužlebs karste.

Tik ne mūs siekia — sniego alyvos,
Tik ne mūs mintys — snaigė grabe!
Iševio dūmos bus amžiais gyvos!
Klosim Tau kelią laurais, garbe!

Visi kai paukščiai į brangų kraštą,
Širdžia mosuosim, kylsim dvasia...
Kas testamentai — prieš širdžių raštą?!

Takus Tau skynsim kova drąsia.
Tėviške mano, vargais turtinga,
Mūs darbo sienų nieks peišgriaus!
Nors kartais duonos išėivui stinga,
Bet sielą himnų, kai staklės aus...

Rožių lapely tave bučiuoju...
Audrų verpetais tavęs verkiu...
Su aušrų ploščiais tave linguoju,
Ilgesių valty — tavęs siekiu...

Skubu pas tave, Tėviške mano!
Dar neužbaigus darbo vagų...
Vėlėn tūno... Širdis be peno...
Ir kam gi moja kryžiai kapų?!

Marija Aukštaitė.

AKYMIRKOS

"DARBININKAS": Dailininkas, guma montrealiečių pamėgo Darbininką. Ypatingai jiems patikęs Kalėdinis numeris, kurs savo dideliu formatu beveik pasivijo vietinį "Starą", o turinio įvairumu nustebeino mus visus. Tad, garbė Darbininko Redakcijai ir Administracijai, už tiek įdėto darbo ir rūpesčio.

ŽIEMA: Montreale labai graži. Nešalta ir sniego mažai, bet išraudę sportininkai su pačiužomis vis dumia į Laurentian kalnus. Sakoma, kad ten tikrai gražūs pasakiški stikliniai kalnai.

VVS SUSIRINKIMAS: įvyks šio mėnesio 22 dieną, šv. Kazimiero parapijos salėje, VVS visuotinis susirinkimas. Šiame susirinkime bus svarstoma daug aktualių klausimų, be to naujos valdybos rinkimai. Tad, VVS nariai, ir prijaučiantieji Vilniaus Vadavimų Sąjungos tikslams, prašomi atsilankyti.

BE MOKESČIO: VVS Montrealo skyrius, duoda savo nariams gražių lengvatų. Jei kuris narys neturtingas, visai paliausojamas nuo nario mokesnio.

Pilnas narys moka tik do-lerį metams, mažamečiai arba jaunamečiai ligi 18 metų — moka metams tik 25 cet.

SOKIAI: Šio mėnesio 28 dieną, Rumūnų salėje, rengia šv. Elzbietos draugija linksmus šokių. Čia gros labai gera muzika, bus skanių užkandžių ir visokių gerimų. Prašome visą Montrealio lietuvių visuomenę šią pašalpinę moterų draugiją savo atsilankymu paremti.

VVS POSĖDIS: 6 d. sausio, Aukštaitės namuose, įvyko VVS posėdis. Be kitų svarbesnių nutarimų, nutarta pasiūsti broliams klaidėdėiams užuojautos laišką. Laiškas jau išsiųstas su trijų organizacijų parašais ir antspaudomis, taip gi savo parašą ir parapijos antspaudą teikėsi uždėti ir vietinis klebonas kun. Bobinas pareiškdamas, kad šios idėjos mus visus turi jungti bendram darbui.

DAUG SERGANČIŲ: Paskutiniu laiku Montreale, labai daug serga žmonių. Ypatingai susirgo daug lietuvių.

Krivų Krivaitis.

\$3.00

\$3.00

PASIRINK SAU GERIAUSĮ DRAUGĄ

Geras laikraštis yra kiekvieno žmogaus geriausias Draugas

Dabar visi pripažįsta, kad laikraštis "DARBININKAS" vertas kiekvieno lietuvių tikro draugo vardo.

"DARBININKAS" eina du kartų į savaitę — ant-radieniais ir penktadieniais. Jame rasi naujausias ir teisingiausias žinias, gražiausius pasiskaitymus ir iliustracijas.

"DARBININKAS" rasitė daug žinių iš Lietuvos ir Vilniaus krašto.

Dabar eina "Darbininko" vajas. Vajaus metu "Darbininko" kainą atpiginta:

Metams	\$3.00
Pusei metų	\$1.50
Sykį į savaitę metams	\$1.50

UŽSIENIN:

Metams	\$4.00
Pusei metų	\$2.00
Sykį į savaitę metams	\$2.00

"DARBININKAS"

366 W. Broadway

So. Boston, Mass.

Lietuvos kario-ryšininko sumanūs keturkojai talkininkai. VDV.

PAS TAVE...

Kai vakaras temo, aš pas Tave bėgau...
Skubėjau su širdžia prie Tavo langų.
Ir barė alyvos tūnantių pro sniegu,
Ir darėsi dvasioj neramu, bangu...

Bet širdis Tau nešė kodytuotą šaką...
Ir lelijų, rožių, baltų ir skaisčių...
Aš bėgau, skubėjau pro vilyčių taką,
O vėjai vis plakė švilpėsiu rūsiu.

Aš bėgau pas Tave vakaro blandose:
Naujų Metų angoj vis klupsčia, drąsi!
O praviros lūpos virpėjo maldose...
Ir naktis vis dengė šešėliais, tamsi...

Suklupau prie vartų... Tavo pėdos dingo...
Ach, Dieve! Tai jūra! ne vartai pilies!...
Ir širdis pravirko, ir lūpos sustingo...
O varpai kvatojo gražiosios nakties.

Marija Aukštaitė.

Klūbiečius Nepasisekė Pavaišinti Bolševikišku Mutiniu

MONTREAL, CANADA —

Ne taip seniai, įvyko Vytauto Nepriklausomo klubo salėje, klūbiečių pašalpinės draugijos susirinkimas. Čia brat išliko tikras kermosius. Juraitis, Vilkas, ir dar kiti komunistų špicbukai, krečė savo špitolius. Matoma iš anksto buvo prisivirę bolševikiško mutinio, kuriuo norėjo ir stengėsi pavaišinti klūbiečius, kad į jų kromą supultų daugiau biznio.

Dalykas tame: Mat artinosi klūbo valdybos arba "board-rektorių" rinkimai, tad bandyta kai kuriuos gana gražios garbės žmones apjuodinti, kad nustotų žmonėse pasitikėjimo, ir nebūtų išrinkti į klūbo valdybą.

Visiems gerai žinomas p. Leknickas, kaip svarios garbės žmogus, ir Montrealo dorų lietuvių branginamas, buvo pastatytas kandidatų į "board-rektorių" arba į valdybą. Čia bolševikų "galvos", ar "nedeigos", nepatiko. Ir štai, minėtam susirinkime, komunistas Juraitis, prikimba su koliojimu prie p. Leknickienės, visai su nepagrįsta nesąmone. Jis stačiai užpuolė, kam p. Leknickienė, dalyvaudama klūbo parengtoje vakarieneje, į lėktę įmetus tik 50 centų.

Garbė klūbo pirmininkui p. Juškevičiui, kad laiku bolševikų mutinio kvapą jiems patiems pasivijo sugerti. Jis pastebėjo, kad bolševikų galvose, jau perdaug darosi ku, ku... tad Juraičiui visai atėmė balsą. Tada už jį šoko įnirtęs Vilkas. Jis visomis keturiomis vėl puolė Leknickienę. Tada pasidarė salėje tikras cirkus. Vilkas spardėsi kai gyvas, o susirinkusieji reikalavo faktų ar kitos visos moters, dalyvaudamos vakarieneje, metė stambesnes sumas? Pasirodo, kad šale p. Leknickienės, sėdėjusios kelios moterys visai, nei cento nemetusios į aukų lėktę. Nes skelbimuose visur buvo rekla-

muojama, kad vakariene "dykai".

Be to, buvo faktais privesta, kad p. Leknickų dukrelė, kuri buvo išrinkta grožio karalaite, tą vakarą vaidino to paties klūbo scenoje, ir motina kaippo svarbesnė viešnia, galėjo visai nemesti į lėktę pinigų.

Visa salė stačiai sujudė ir pasipiktino bolševikų netaktinumu, ir akipilėškumu. Pirmininkas Juškevičius pareiškė:

— Vyrai, o ką daryti su tais, kurie ateina tik prisigerti į vakarienę, o nei susirinkimų, nei klūbo parengimų neparemia?...

Tada kai musė kandęs užsičiaupė Vilkas ir kiti, nes tiesą pasakius, klūbo parengimų ne tik, kad jie neremia, bet dar ir trukdo. Kada tik klūbas ką sutengia, tai bolševikai tuoj su savo kromeliu vilioja visuomenę į Frontenako, ar Počencio skyles.

Nuo tokio komunistų išsišokimo, atsidarė nevienam akys, kad jie doresnius žmones į purvus maišo, o savo "milkmonus" ir jų beraščius švogerus stengiasi žmonėms ant sprandų užsodinti.

Brat, kad prisivirė mutinio Stalino apaštalai, tai dabar ir srėbkite. Jūs ožiškus ragus jau visi pažino. Tik gaila, kad per jūsų bereikalingus tauzėjimus, sutrukdyta laikas, ir paskubinta uždaryti svarbų susirinkimą.

Senas Klūbietis.

KONCERTAS "GERAI" PAVYKO

Sv. Kazimiero ir Sv. Jono Pašalpinės draugijos surengė koncertą. Suvaizdinta dvi komedijos. "Nūtrūko", vieno veiksmo komediją vaidino šie: D. Narkeliūnas, Marijona Silkauskienė, M. Vaišnora, J. Patapas, A. Pakulytė, A. Navickas, K. Varaska, K. Jasiūnas. Čia turiu pažymėti, kad p. M. Arlauskaitė, šio veikalo režisiorė, parodė savo gabumus, tik labai gaila, kad nepaprinko tinkamo veikalo minėtiems vaidintojams. Tokiu būdu vaidino gerai tik trys asmenys: Kazys Jasiūnas, Marijona Silkauskienė ir Dominikas Narkeliūnas.

Antrą dviejų veiksmų komediją — "Nesusišpatimai" suvaidino šie vaidintojai: Emilija Ambrozevičienė, M. Lieponytė, A. Navickas, K. Jasiūnas, D. Narkeliūnas, J. Patapas, A. Bagdonas, M. Vaišnora, K. Varaska. Ir jaunamietis Albertas Narkeliūnas iš visų geriausia vaidino. Garbė tau jaunikaiti, ir linkiu, kad užaugęs būtum gabus veikėjas ir savo tautos rylėtojas. Buvo ir pamarginimų, kurie buvo labai nobodūs ir įkyrūs. Vienas tik numeris iš pamarginimų buvo įdomus, kurį išpildė Lily Nadeau. Tai buvo baletas. Kažin ar Arlauskaitė tik neapsivils su tais "senoviskais" žmonėmis, o ypač Sv. Kazimiero draugijos nariais, nes iš jų daugumas gerų ir gabių veikėjų turėjo pasitraukti. Kaip žinome, jie taip i-pratę, kad ir mažai ką supranta, bet jei jau kuris nors suprantantis norėtų pradėti koki veikimą, tai Kazimieriečiai pastato savo reikalavimus, kurių nė vienas žmogus, kuris supranta kas ir kur tinka, ir nenorėdamas lankytis jų nurodymų, būna priverstas pasitraukti.

Šį koncertą rengiant, jeigu būtų pavadė visą tvarką p. M. Arlauskaitė, tai visas koncertas būtų buvęs gyvesnis. O dabar visi pasipiktinę skirstėsi į namus. Reikia pasakyti, kad tik vieną kartą pavyksta žmones prigauti, o daugiau tai jau ne. Buvo skelbta, kad tokio koncerto dar nėra buvę Montreale, tai tikrai taip ir buvo, nes tokios keistos programos ir tokių vaidintojų, tai gal dar niekas iš Montrealiečių nebuvo matęs. Ir po 11 numerių nubodžios programos, koncertas užsibaigė apie 10 valandą vakare Lietuvos himnu.

Koncerto Dalyvis.

Šeimininkų Dėmesiui

Jei nori būti gera šeimininkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėtas kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik \$1.00. Užsakymus su money orderiu siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway,

South Boston, Mass.

Pennsylvanijos Žinios

IŠ Mt. CARMEL (Pa.) GYVENIMO

Tai nedidelis, apsuptas aukštų kalnų, miestelis, tačiau jame verda ir klesti smagus lietuvių gyvenimas. Šis gyvenimas truputį skiriasi nuo visų kitų lietuvių gyvenimo, nes jis atrodo kaip uždaras bičių avilys. Žmonės dirba daugiausia kasyklose (mainose), todėl sulaukė švenčių, jie myli labai linksmai jas praleisti. Pas visus pasireiškia labai didelis, nuosirdus bendradarbiavimas, kuris duoda daugiau linksmumo visam gyventojų aviliui.

Lietuvių parapija yra ne per didžiausia, tačiau labai pavyzdinga ir tvarkinga. Parapijai vadovauja žymus mokslo vyras klebonas dr. Končius. Jis turi labai brangią ir didelę biblioteką, kurioje gali matyti Rusijos imperatorių metraščius. Vytauto Didžiojo rankraščius ir jo valdovų įvairius rankraščius. Tai žia kalba, pakvietė visus sudaitikrai neįkainojamos vertės biblioteka. Kun. Dr. Končius y- ra auklėja Seserys Kazimierie- tės. Daugelis berniukų moka gražiai lietuviškai kalbėti, kas kitose parapijose galbūt ma- žiau pastebima.

Parapija turi savo modernią ir gražią mokyklą, kurią šiuo metu lanko daug lietuvių ir kitų tautybių vaikų. Mokykloje dėsto ir auklėja Seserys Kazimierie- tės. Daugelis berniukų moka gražiai lietuviškai kalbėti, kas kitose parapijose galbūt ma- žiau pastebima.

Sioje lietuvių šeimoje daug yra įvairių profesijų inteligentų, todėl greitai laiku sulauksime profesionalų, studentų ir "Vy- čių" Jaunimo kuopas, o nuo šių kuopų įsisteigimo lietuvių gyve- nimas dar labiau pagyvės.

Ypatingai krinta į akis čia tai, kad daugelis jaunimo moka gražiai lietuviškai kalbėti ir dainuoti. Panelė "Meimi" (taip vadinama visų miestelio gyven- tojų Marija Leskauskaitė) yra geriausia lietuvių kalbos žinovė. Nors čia gimusi ir augusi ir Lietuvoje visai nebuvo, tačiau labai nuostabu, kad ji taip šva- ria ir gražiai gali lietuviškai kalbėti ir rašyti. Tai yra gra- žiausias pavyzdys daugeliui lie- tuvių inteligentų ir ne lietuvių kalbos mokytojams. Ji baigusi tik lietuvių pradžios mokyklą, tačiau gali gražiai reikšti savo mintis ir susirašinėja net su kai kuriais garsiais profesoriais, teiraudamasi apie lietuvių tau- tą ir jos kalbą. Ji išvertusi į lie- tuvių kalbą net kai kurias ang- liškas giesmes ir mišias. Ji taip pat daug dirbusi ir dirba lie- tuvių gyvenime ir organizacijoje.

Mt. karmelietiai lietuviai turi ir savo klubą, kuriame jie myli dažnai susirinkti ir smagiai sau praleisti laiką. Bendrai karme- lietiai lietuviai sudaro gražų vienetą Amerikos lietuvių šeimoje. Dėka savo pirmtakų veikėjų, kaip kun. dr. Bartuško,

kun. dr. A. Staniukyno, kun. S. Pavilonio ir dabartinio kun. dr. Končiaus lietuvių gyvenimas gražiai klesti. Ypač Mt. karme- lietiams daug davė kun. dr. Bartuška, kuris visur ir visuo- met daug sielojosi lietuvių rei- kalais. Lai būna jo žodžiai nepa- mirštami kiekvienai lietuvių parapijai.

SHENANDOAH, PA.

Moteryų Sąjungos 59 kuopa mi- nėjo savo suorganizavimo su- kaktuves sausio 8 dieną. 8 va- landą vakare, bažnytinėje sve- dingoje, surengė bankietą, kuria- me dalyvavo aštuoni kunigai ir 250 pasaulionių svečių.

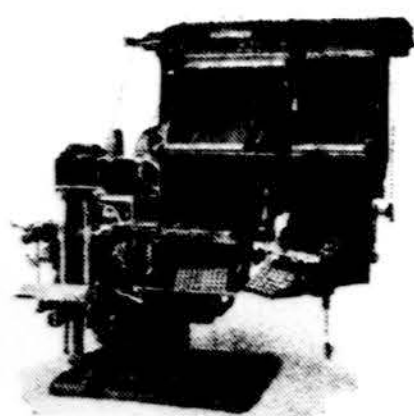
Bankieta atidarė Ieva Jurkevi- čienė, bankieto pirmininkė. Kle- bonas kun. J. Karalius atkalbė- jo maldą. Kada visi pasistiprino kalakutiena, tai p. Ieva Jurkevi- čienė perstatė vakaro vedėją Dr. Marijoną Remeikaitę, kuri gra- dovų įvairius rankraščius. Tai žia kalba, pakvietė visus sudaitikrai neįkainojamos vertės biblioteka. Kun. Dr. Končius y- ra auklėja Seserys Kazimierie- tės. Daugelis berniukų moka gražiai lietuviškai kalbėti, kas kitose parapijose galbūt ma- žiau pastebima.

Leva Jurkevičiūtė labai gražiai padainavo, Shuberts "Serenade" ir "Mother Machree" lietuviškai. Pianu akompanavo p. Anas. Me- donienė. Pastaroji taipgi gražiai grojo smuika solo "Brahms Hungarian Dance". Pianu akom- panavo Ieva Jurkevičiūtė.

P. Ona Pošienė, kuopos raš- tūninkė, skaitė kuopos istoriją, kuri yra sekanti:

Gruodžio mėnesyje 1923 m. kun. Jonas Dumčius, Sv. Jurgio parapijos klebonas, suorganiza- vo 59 M. S. kuopą, Shenandoah, Pa. Pirmas susirinkimas įvyko bažnytinėje svetainėje. Narių pirmame susirinkime prisirašė 11. Pirmoji valdyba tapo išrink- ta sausio mėn. 1924 metais. Kun. Jonas Dumčius, dvasios vadas; pirmininkė Ona Bludžiuvienė; vice-pirm. Marė Moliušienė; raštininkė Ieva Jurkevičienė; iz- dininkė Ursulė Bridickienė. Iš pirmosios valdybos jau yra mi- nusios pirmininkė Ona Bludžiū- vienė ir izdininkė Ursulė Bridic- kienė. Marė Moliušienė ir Ieva Jurkevičienė dar aciū Dievui gy- vatos ir sveikos ir yra darbščios kuopos narės.

Pagal M. S. konstituciją valdy- ba yra renkama kas metą. Tad viso kuopos turėjo 15 valdybų. A- part virš minėtų, valdybos buvo dar sekančios: Marė Dryžienė, Marė Rupčinskienė, Ona Vaičiū- niėnė, Juozepa Juškelienė, Ona Subačienė, Ona Sukevičienė, A- gota Zievytė, Marė Šumskienė, Ona Zakevičienė, Agota Gibienė, Ona Syvienė, Ieva Krupinskienė, Ona Aidukonienė, Marė Maci- dulsienė, Ona Valaitienė ir Ve- ronika Mizerienė. Jos visos ge- rai darbavosi. Dabartinę valdy-

"Darbininko" Intertipos Naudai

ŠOKIAI

Rengia Saldžiausios Širdies V. J. ir Lietuvos Dukterų Draugijos Šeštadienį, Vasario-Febr. 18, 1939

Municipal Bldg. Salėje, Broadway, So. Boston, Mass.

GROS AL STEVENS' ORKESTRAS

Nuoširdžiai visus kviečia dalyvauti -

RENGĖJAI

Rytinių Valstybių Žinios

HARTFORD, CONN.

SV. CECILIJOS CHORO KONCERTAS

Šie metai mums visiems lietu- viams turėtų būti labai svarbūs. Svarba tame, kad šiais metais į- vyksta Pasaulinė paroda New Yorke, o toje parodoje taip pat ir lietuvių turi progą pasirody- ti su savo pažanga kitų tautų a- kyse. Šiais metais lietuvių tau- ta turi progą pasirodyti visam pasauliui kiek ji atsiekė per tuos savo trumpus nepriklausomybės gyvenimo metus.

Šių metų Pasaulinėje Parodo- je ir Lietuva turės savo pavili- joną, kuriame mes galėsime ma- tyti kiek yra pakilus mūsų tau- ta pažangoje. Kitas dalykas mu- mis yra svarbus tas, tai Lietu- vių diena, kuri įvyks ateinanti rudenį.

Širdarbas yra pavestas atli- ki Amerikos lietuviams. Darbas pradėtas. Yra pakviesti visų lie- tuvių kolonijų chorai, kurie tu- rės atlikti dainų programą. Darbas yra didelis, ir nemaža- jms laiko prie to prisiruošti, taipgi nemažai kainuos pinigų tolimesnių kolonijų chorams nu- važinėjimas ir kiti reikalai.

Hartfordo Sv. Cecilijos choras taip pat yra užkviestas ir pasi- žadėjo dalyvauti Lietuvių dien- oje. Jau pradėjo mokytis dainas ir rengtis šiam svarbiam mo- mentui. Choroistams dalyvauti programoje nemažai kainuos. Užtat mūsų choras nutarė ren- gti koncertą šiam tikslui kreiptis prie visų lietuvių, kad atsilan- kytų — pagalbėtų mūsų chorui.

Sv. Cecilijos choro koncertas, vakarienis ir šokiai įvyks sausio 22 d., Lietuvių mokyklos svetai- nėje, 339 Capitol Ave. ir Broad St., 5 val. po pietų. Nuoširdžiai kviečiame visus Hartfordo ir a- pylinkės lietuvius dalyvauti šia- me koncerte. Vakarienis ir šo- kiuose. Tikietas vienas doleris.

A. Sabeika.

Nenuilstančios kuopos darbi- ninkės, kurios vertos paminėti yra sekančios: Ieva Jurkevičienė, Marė Moliušienė, Ona Vlal- kaukaitė, Ieva Krupinskienė, Stefanija Pacentienė, Petronė Remeikienė, Ona Andriulienė, Ieva Valiukienė, Ona Aidukonie- nė, Marė Šumskienė, Ona Suke- vičienė, Marė Tacilauckienė, Katrė Cascilienė, Agota Cibienė, Marė Lietuvninkienė, Blanch Sokaitienė, Ona Pauliukeviči- enė, Ona Navickienė, Ona Janu- levičienė.

Trumpai kalbant tokia yra M. S. 59 k-pos, Shenandoah, Pa., is- torija. Mūsų kuopa visados prie kiekvieno didesnio parapijos nauda, Shenandorio lietuvių nauda ir Lietuvos gerovei dar- bo, kad keltų lietuvių ir Lietu- vos vardą, prisidėjo. Mūsų no- rai ir pasiryžimas yra ateityje taip pat uoliai darbuotis. Mes norime, kad visos Shenandorio lietuvių moterys ir merginos ka- talikės su M. S. tikslu ir siekais

NEW HAVEN, CONN.

LIETUVOS NEPRIKLAU- MYBĖS MINĖJIMAS

Vasario 12 d., pastangomis Vilnių Vaduoti Sąjungos ir visų mūsų kolonijos veikėjų yra ren- giamas vakaras paminėti Lietu- vos Nepriklausomybės sukaktį. Bus įvairi ir turininga progrā- ma, kurioje dalyvaus Sv. Kazi- miero parapijos choras, vado- vaujant p-nei A. Kripinienei; mažasis mokyklos choras, vado- vaujant p-lei Žimkiūtei. Taipgi pasižadėjo išpildyti įvairius šo- kius Ukrainų talentinga šokėjų grupė. Kalbės mūsų klebonas kun. M. Pankus ir p-nas Jonas Mončiūnas iš Hartford, Conn., kuris pereitą vasarą lankėsi Lietuvoje ir buvo pavergetoje Vilniuje.

Rengimo komisija deda pa- stangas, kad viską priuostus sekmingai, ir prašo visų kitų draugijų bei kuopų nerengti ki- tų parengimų minėtą dieną. Į- žanga suaugusiems bus 25 cen- tai. Visi New Haven'o lietuviai ir lietuviškos skaitlingai susi- rinkite ir šį nepriklausomybės minėjimą.

Gargždiskė.

NEWARK, N. J.

SV. KAZIMIERO CHORAS

Penktadienio vakarą, sausio 6 d., Sv. Trejybės parapijos sve- tainėje Sv. Kazimiero Mažasis Choras, pradėjo naujus metus pavyzdinai, išsirenkdamas val- dybą. Šis yra retas atsitikimas, o Newark — negirdėtas. Tat nariai džiaugiasi ir dėkingai yra naujam vargonininkui, dain. Antanui Giedraičiui, kuris para- dojo ir padėjo įvykdyti šią puik- ką idėją.

Sekanti nariai veik vienbalsiai buvo išrinkti į pirmutinę choro valdybą: Alena Laukžemytė — pirmininkė, kuri taipgi yra cho- ro garbės narė; Barbora Šeblė- vičiūtė — vice-pirmininkė; Ona Bakanauskaitė — raštininkė; Lėlija Sandargytė — izdinin- kė; Marijona Matulytė ir Barbo- ra Šeblėvičiūtė — knygyno pri- žiūrėtojos. Išrinktoji valdyba pasižadėjo stropiai ir uoliai dir- bti choro garbei ir Bažnyčios nauda, tuo būdu, parodydamos savo dėkingumą už suteiktą joms garbę.

Choras pasirinko sau už glo- bėją Sv. Kazimierą. O choro spalva yra mėlyna ir auksinė. Susirinkimai bus trečiadieniais ir penktadieniais, ir nauji nariai yra kviečiami prisirašyti. Dabar choras rengiasi prie "minstre- lio" — dainų ir juokų vakaro, kuris įvyks vasario 12 d., para- pijos svetainėje. Šiame parengi- me didesnė dalis choro turės progą parodyti savo gabumus ir galimybes. Susirinkimą užbaig- malda gerb. Vargonininkas.

Rap: Ona Bakanauskaitė, sek.

BRIDGEPORT, CONN.

Šis miestas yra gražus, prie pat jūrių, kuris man primena Liepoją. Tai ar tik nebus gra- žiausias miestas Connecticut pusanro šimto tūkstančių, įvai- valstybėje. Gyventojų yra apie riu tautybių. Lietuvių bažnyčia stovi gražiausioje vietoje, tik ke- turi blokai nuo jūros kranto, Park Ave. Bažnyčia graži iš lau- ko ir vidaus.

Sekmadeniais per visas ketve- rias šv. mišias žmonės gausiai eina prie Dievo stalo. Yra baž- nytinė svetainė susirinkimams, choro pamokoms, o prie bažny- čios stovi didelė svetainė vaidi- nimams, koncertams, šokiams ir kitokiems parengimams, kur jaunimas susirenka ir basket- ball žaisti. Svetainės kambaryje yra gražiai įrengtas Sv. Vardo draugijos jaunimo klubas.

Sioje kolonijoje vadovauja ir darbuojasi sumanus klebonas kun. J. Kazlauskas, jam pagelb- sti darbštus ir energingas vika- ras kun. V. Ražaitis. Parapijos finansai yra geroje tvarkoje. Jau daug skolos atmokėjo.

Draugijos ir organizacijos, kurios parapijoje veikia, yra šios: Lietuvių Dukterų Panelės Švč., Moterų Sąjungos, Sv. Jur- gio, Sv. Kazimiero, LDS 39 kp., Sv. Jono, Jaunų Mergaičių po globa Panelės Šv., Sv. Vardo, Du Choral ir kitos draugijos, kurias paminėsiu kitą kartą.

Mūsų kolonijos judėjimas daugėja, draugijos visos sutar- tinai gražiai darbuojasi. Dabar Sv. Sakramento draugija turės parengimą, parapijos nauda, parapijos salėje, sausio 28 d. Vi- si parapijiečiai ir apylinkės lie- tuviai yra kviečiami dalyvauti.

Sausio 9 d., artistė Jonė Žu- kauskaitė ir kun. S. Stonis, grįž- dami iš Waterbury, atlankė mū- sų kleboną kun. J. V. Kazlauską. Artistė išsivežė labai gražius į- spūdžius iš mūsų kolonijos. Ma- nau, kad ateityje bus surengtas artistei koncertas, kur visiems bridgeporto lietuviams bus pro- ga gražiai dainų išgirsti.

Parapijos choras stiprėja. Jau yra virš 30 narių. Choro organi- zavime prisideda visi choro na- riiai. Senesniuosius buvusius choro narius, kurie jau keli me- tai kaip nepriklausė prie choro, pakvietė juos p. O. Kaminskaitė, p. J. Bajoras ir muz. A. Stani- šauskas. Su pagalba kleb. kun. J. V. Kazlauskas ir vikaro V. Ra- žaičio choras yra pasiryžęs su- kalbėti prasidėjo platesnis vei- kimas, kaip tai: draugijos ir or- ganizacijos rengia įvairius va- tikarus, vykdo žiemos nuo seniai užsibrėžtus planus. Gražiai vei- kia dviejų lietuviškų programų rengimas, kaip p. A. Aleksis, o Dr. M. Colney (Aukštikalniui) reik- oia turti padėkos žodį už tokį išauginti ir sustiprinti. Garbė gražų, lietuviams naudingą dar- bą.

IŠ WATERBURIO PADANGĖS

Šis žuvario miestas nėra taip apmirus, kaip kai kurie įsivaiz- duoja. Veiklūs žmonės visada apmirus, kaip kai kurie įsivaiz- duoja. Veiklūs žmonės visada apmirus, kaip kai kurie įsivaiz- duoja. Veiklūs žmonės visada apmirus, kaip kai kurie įsivaiz- duoja.

Kalėdos atėjo ir praėjo. Po Kalėdų prasidėjo platesnis vei- kimas, kaip tai: draugijos ir or- ganizacijos rengia įvairius va- tikarus, vykdo žiemos nuo seniai užsibrėžtus planus. Gražiai vei- kia dviejų lietuviškų programų rengimas, kaip p. A. Aleksis, o Dr. M. Colney (Aukštikalniui) reik- oia turti padėkos žodį už tokį išauginti ir sustiprinti. Garbė gražų, lietuviams naudingą dar- bą.

Taigi imkime, kad ir šias ra- bio programas, kiek čia jauni- mo dalyvauja: dainuoja, kalba, gaja muzikaliais instrumentais. Visa tai gražu, lietuviška. Gerb. komp. A. Aleksis ir Dr. M. Colney (Aukštikalniui) reik- oia turti padėkos žodį už tokį išauginti ir sustiprinti. Garbė gražų, lietuviams naudingą dar- bą.

Papaukšlys.

Matęs.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirm. — F. Zaleckienė, 564 E. Broadway, So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškie- nė, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Marijona Markoniūtė, 4115 Washington St., Rosindale, Tel. Parkway 555-8. Izdininkė — Ona Stanuliūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass. Tvardarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston. Kasos Gl. — Marijona Aukštikalnienė, 111 E. St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, po bažnytinės svetainės. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Švagždy- s, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. Jonas Gliceckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass. Maršalka, Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. Izdininkas, Andrius Zaleckas, 702 Fifth St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas tre- čią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

LIETUVA

Jūs keliausite greitai ir patogiai mūsų populiariais laivais:

BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo

Specialiai žemoms ekskursijoms kainos važiuojant iš Europos nuo Islandijos 3 iki Islandijos 23 ir nuo Islandijos 26 iki Islandijos 23. Amerikoje leidžiama būti keturias savaites.

Informacijai klauskite pas vietinį agentą arba 252 Boylston St., Boston, Mass.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

VIETINĖS ŽINIOS

ZINUTĖS

Sausio 15 d., tapo pakrikštytas sūnus Antano-Onos (Vobilytės) Nunnari vardais Juozapas - Povilas. Kūmai buvo Domininkas Tortorella ir Marė Nuklųsyte.

Taip pat tapo nakrikštyta dukte Prano Aleksandro Zaikių vardais Elaine-Viktoria. Kūmais buvo Vincas Mockapetris ir Albina Zaikytė.

Po to pakrikštytas sūnus Juozapo - Amelijos (Barauskaitės) Preitikių vardais Juozas - Petras. Krikštėnė buvo Petras Preitikis ir Stanislaiva Barauskaitė.

Ši sekmadienį, šv. Petro par. bažnyčioje, vietiniams kunigams padėjo darbuotis kun. B. Paulukas, O. P., ir kun. K. Vengras, MIC. Sausio 17 d., 8 val. ryte, su šv. Mišiomis Tėvas Paulukas pradės vesti Noveną prie šv. Teresės. Tuo laiku misionierius laikys Novenos pamaldas kas rytas per 9 rytus.

Tos dienos vakare, 7:30 val., bažnytinėje salėje įvyks Federacijos Skyriaus svarbus metinis susirinkimas.

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2880

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Serdomis nuo 9 iki 12 val. diena. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. diena (pagal sutartį)

John Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET,
Kampas Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.
Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8

ADVOKATAI

Stephanie Watkevich
(STEFANJA VATKEVICIUTE)
Advokatė
Atidare Ofisą
32 Pleasant St.,
GARDNER, MASS.
Room 13, Tel. Gardner 1751

IVAIROS SKELBIMAI

Sidlauskas Pharmacy
ALGIRDAS SIDLAUSKAS
Registrutas Vaistlininkas

Mūsų vaistinėje galima gauti visokių lietuviškų žolių vaistų
373 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maistui patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLUMBIA 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Sq. Cash Market
POVILAS BALTRUSČNAS, Sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3180
SO. BOSTON, MASS.

mas. Visi senieji ir naujieji draugų atstovai kviečiami atsilankyti.

Sausio 18 d., 7:30 val., Tėvas Paulukas, šv. Petro par. bažnyčioje, pradės Bažnyčios Vienumo Oktavos pamaldas. Per 8 vakarus Lietuvos Dominikonų Pruvincijos turės konferencijas ir suteiks palaiminimą su šv. Sakramentu. Yra atlaidai pamaldų dalyviams.

Po pamaldų tą vakarą, bažnytinėje salėje, įvyks vieša kun. K. Vengro išleistuvių pramogėlė.

Dau balių. Apart krikštynų, So. Bostone sekmadienį buvo daug baliavočių. Artimieji surengė pagerbimo balių p. E. Marksienei, 492 E. 7th gatvėje; Vyčiai baliavojo atidarydami savo puikiai įrengtą kambarį; ponai Likai, drabužių krautuvės savininkai iškėlė gimtadienį savo sūnui Tamui. O kur dar susižiedavimo balių: Simono Aliukonio su panele Joku-bauskaite, adv. A. Jankausko, 101 Baxter St., ir kitų būsimų naujų porėlių.

Sugrįžo iš Bostono miesto ligoninės p. J. Gailiūnas, gyv. Winfield St., ir dabar sveiksta namuose.

Šiomis dienomis sugrįžo iš Harley ligoninės p. Morte Bendzevičienė su savo naujagime dukrele. Jos draugės jai iškėlė surpizą. p. Bendzevičienė ir dukrelė parvežė į namus ponai Janušonienė savo automobiliu.

Ponia Bendzevičienė yra LDS 1 kp. narė ir daug pasidarbavusi, ypač rengiant vakarą "Darbininko" Intertipos Fondo naudai. p. Bendzevičius yra siuvėjas ir turi siuvyklą 5 Douglas St., So. Bostone.

Sveikiname pp. Bendzevičius susilaukusius dukrelės. Jie taipgi augina ir sūnų Antaną.

Kun. K. Vengras, MIC., kuris kiek laiko viešėjo So. Bostone, grįžta į Chicago. Vasario 11 d. kun. K. Vengras, MIC. kartu su kitais Tėvais Marijonais išvyks į Argentiną misijonieriauti.

Vienas muzikas ir vienas dainininkas jau susitarė eiti į vedybinį gyvenimą.

Taipgi girdėt, kad p. Jeskevičius iš Dorchester, susitarė su p-le S. Zukauskaite žengti į moterystės luo-mą.

Iš Dayton, Ohio, praneša, kad Kalėdų švenčių proga, iš So. Bostono atskrido deimantiukas, kaip ženk-las artimųjų sutuoktuvų. Spėjama, kad tai vienas iš energingųjų L. Vyčių 17 Algirdo kuopos narių p. J. V.

Šiomis dienomis p. Nanartavičienė parkrito ant laiptų ir nusilaužė ranką. Daktaro priežiūroje gydo-si.

Pereitų švenčių laikotarpis

pyj, pas adv. F. J. Bagočių buvo atvykę nezaiežninkų pryčeris Valatka ir lenkų nezaiežninkų "staršas" pryčeris. Dabar Bostone yra įvairių kalbų dėl nezaiežninkų lankymosi pas p. Bagočių. Adv. Bagočius, rodos, dar tebėra nezaiežninkų sinodo prokuroras. Be to, jis yra SLA. Centro pirmininkas. Taigi kai kas sako, kad abu nezaiežninkų pryčeriai buvo atvykę tartis nezaiežninkų ir SLA reikalais. Gal būt kas nors naujo išdys iš to vizito? Gal sugalvojo kokią uniiją? Pagyvensime sužinosime.

Rap,

Draugiškas Veikėjos Pagerbimas

Sekmadienį, sausio 15, š. m., 4 val. p. p., šv. Petro par. svetainėje, 492 E. 7th St. So. Boston, Mass. įvyko "Surprise Party" pagerbti didžiai nusipelnusią veikėją p. Ievą Marksiene.

P-nia Ieva Marksiene yra viena iš žymiausių veikėjų parapijos rengimuose ir organizacijose. Ji yra Maldos Apaštalytės draugijos pirmininkė per dešimt metų; Lietuvos Dukterų po globa Motinos šv. pašalpinės draugijos pirmininkė irgi virš dešimto metų, taipgi Moterų Sąjungos 13 kuopos pirmininkė nuo keletos metų. Ji darbuojasi ir aktyviai veikia ir kitose organizacijose, o ypač LDS organizacijose. Ne vien organizacijose pasidarbavimai jai teikia daug garbės, bet anot kleb. kun. P. Virmauskio, ir gražius šeimyninis židyns, nes ji būdama našlė nuo kiek metų išaugino sūnų ir dukterį, kurie ima gyvo susidomėjimo ir veikimo mūsų lietuvių organizatyviame veikime. Jos sūnus Mykolas yra vyty per istisą metų eilę ir kada tik L. Vyčių 17 Algirdo kuopa turėdavo savo baseball ratelį jis visomet buvo vienas iš žymiausių žaidikų; jos dukte Anielė veikia Vyčiuose ir Sodalicijoje. Anielė yra veikli organizacijose. Ji yra Sodalicijos pirmininkė per kelis metus. Dar viena jos dukrelė jau išteklėjusi. Žodžiu, Ieva Marksiene šeima yra viena iš pavyzdinių lietuvių šeimų. Tad vėlas buvo suprastas ir jos artimųjų giminių, draugų ir bendraverkių tinkamai nors šiuo kukliu parengimeliu įvertintas.

Rengėjų štabas nebuvo didelis, bet labai energingas, būtent, p.

KOKS TIKSLAS SKELBTI MELĄ?

p. Steponas Minkus, sekmadienį, sausio 15 d., paskelbė per radio, kad "Darbininkas" įtarpino tulo komiteto, kurio pirmininku yra pats paskelbėjas, atsišaukimą. "Darbininko" redakcija draugų komiteto, kuriam vadovauja p. Steponas Minkus, atsišaukimo nėra paskelbus. O gal p. Minkus geriau žino ir už "Darbininko" redakciją?

YVČIAI ATIDARĖ SAVO KAMBARĮ

L. Vyčių 17 Algirdo kuopa pereitą sekmadienį oficialiai atidarė tik naujai ištaisyta klūbui kambarį, virš savo bowling Alleys, 137 Emerson St., So. Bostone. Dalyviai tikrai džiaugėsi tokiu gražiu vyčių kambariu. Ištikrųjų, vyčių didelis laimėjimas, nes pirmiausia neturėjo tinkamos privatiškos užuigos, todėl ir veikimas buvo sunkus, o dabar gi sąlygos palengvės. Reikia tikėtis, kad vyčių laukia graži ateitis, kaip ir praėjusi.

Tą pačią progą buvo priuosta ir skanių užkandžių, kuriais rūpinosi mūsų darbščios vytyes ir vyčiai, būtent: p-lė Genovaitė Valatkaitė, p-lė Anelė Marksaitė, Jonas Varnas ir Petras Kudrevičius.

Buvo atvykę ir mūsų didžiai gerbiamieji kunigai K. Urbonavičius ir P. Virmauskis. Apart kunigų buvo ir vyčių svečių iš kitų kuopų, būtent: S. Perekšlis, 10 vyčių kp., pirm., Athol, Mass.; B. Kudirka, 27 vyčių kp. pirm., Norwood, Mass. ir K. Jogminas iš Worcester, Mass.

Užkandžių metu pasakyta daug gražių kalbų, su linkėjimais vyčiams. Ypač kun. K. Urbonavičius plačiai aiškino lietuvių kalbos grožį ir ragino vyčius stengtis ją išmokyti ir kiekviena proga ją vartoti. Tain gi sudainuota keletas lietuviškų dainelių. Grojo keturi karalių orkestras.

Programą vedė p. Pr. Razvadauskas, buvęs kuopos pirmininkas, o dabar garbės pirmininkas ir L. Vyčių N. A. auskričio pir-

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Penktadienį, sausio 20 d., po pamaldų vakare įvyks metinis Marijonų Kolegijos Rėmėjų susirinkimas. Prašome visų narių skaitlingai dalyvauti, nes bus rinkimas naujos valdybos. Eva Nanartavičienė, pirm.

KOKS TIKSLAS SKELBTI MELĄ?

p. Steponas Minkus, sekmadienį, sausio 15 d., paskelbė per radio, kad "Darbininkas" įtarpino tulo komiteto, kurio pirmininku yra pats paskelbėjas, atsišaukimą. "Darbininko" redakcija draugų komiteto, kuriam vadovauja p. Steponas Minkus, atsišaukimo nėra paskelbus. O gal p. Minkus geriau žino ir už "Darbininko" redakciją?

YVČIAI ATIDARĖ SAVO KAMBARĮ

L. Vyčių 17 Algirdo kuopa pereitą sekmadienį oficialiai atidarė tik naujai ištaisyta klūbui kambarį, virš savo bowling Alleys, 137 Emerson St., So. Bostone. Dalyviai tikrai džiaugėsi tokiu gražiu vyčių kambariu. Ištikrųjų, vyčių didelis laimėjimas, nes pirmiausia neturėjo tinkamos privatiškos užuigos, todėl ir veikimas buvo sunkus, o dabar gi sąlygos palengvės. Reikia tikėtis, kad vyčių laukia graži ateitis, kaip ir praėjusi.

Tą pačią progą buvo priuosta ir skanių užkandžių, kuriais rūpinosi mūsų darbščios vytyes ir vyčiai, būtent: p-lė Genovaitė Valatkaitė, p-lė Anelė Marksaitė, Jonas Varnas ir Petras Kudrevičius.

Buvo atvykę ir mūsų didžiai gerbiamieji kunigai K. Urbonavičius ir P. Virmauskis. Apart kunigų buvo ir vyčių svečių iš kitų kuopų, būtent: S. Perekšlis, 10 vyčių kp., pirm., Athol, Mass.; B. Kudirka, 27 vyčių kp. pirm., Norwood, Mass. ir K. Jogminas iš Worcester, Mass.

Užkandžių metu pasakyta daug gražių kalbų, su linkėjimais vyčiams. Ypač kun. K. Urbonavičius plačiai aiškino lietuvių kalbos grožį ir ragino vyčius stengtis ją išmokyti ir kiekviena proga ją vartoti. Tain gi sudainuota keletas lietuviškų dainelių. Grojo keturi karalių orkestras.

Programą vedė p. Pr. Razvadauskas, buvęs kuopos pirmininkas, o dabar garbės pirmininkas ir L. Vyčių N. A. auskričio pir-

mininkas. Visi pasilinksminę gražioje nuotaikoje, bilni energijos išsiskirstė.

Vyčių kuopą širdingai sveikinu! Dalyvis.

LYČIŲ SUSIRINKIMAS

Vietinės L. Vyčių kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 15 d., parapijos salėje. Susirinkimas buvo skaitlingas ir į kuopą prisirašė per 20 naujų narių, mat dabar vėjus — nupigintos duoklės.

Iškyla skulptoriaus Petro Rimšos klausimas. Kadangi pažadėjusieji komitetininkai jam dar neatlygino už Artoja, kuris esą padėtas Bostone Fine Arts Muziejuje, tai vyčiai nutarė p. Rimšai pasiusti \$10.00 tiesioginiai į Lietuvą, o ne per komitetus.

Išrinkta komisija surengė Apskričio šokius. Nutarta smarkiai ruošti šv. Kazimiero dienos paminėjimui. Taipgi kalbėta vėjus reikalui. Nariai pasistengkite prirašyti naujų narių, o tikiu, kad kuopa įteiks laimėtojų dovaną, vėjų baigus.

Nauja valdyba užėmė vietas. Senajai išreikšta padėka, o buvusi pirm. Pr. Razvadauską pakėlė į kuopos garbės pirmininkus.

Padaryta ir daugiau įvairių įnešimų. Poniai Skadauskienė (buvusiai p-lei Karlonaitei) nutarta pasiųsti gėlių, kuri sunkiai serga ligoninėje San Diego, California.

P-nia Skadauskienė buvo darbsti Bostono vyty, kaip svveno Bostone, ir ejo įvairias valdybos pareigas. Linkime jai pasveikti!

Buvo atvykęs svečias, vyčių org. įsteigėjas — M. A. Norkūnas, kuris nuosirdžiai sveikino vyčius ir dėkojo už dovaną įteiktą laike jo ligos.

Susirinkimas baigėsi orazioje nuotaikoje. Pr.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS

Lietuvių kalbos pamokų antaras semestras prasidėjo sausio 13 d., 6 val. vakare ir tęsis iki pavasario. Pamokos vyksta penktadienį vakarais State House auditorijoje. Mokestis 4 doleriai.

Užsiregistruoti ir užsimokėti galima švietimo departamente (The Department of Education), Room 217, State House, arba pas klasės sekretorių. L. K. P. Vadovybė.

Ruošiasi Vykti į Floridą

pp. J. Strigūnai, gyv. E. Eighth St. ir turį biznį kampas L ir E. Eighth Sts., So. Bostone ruošiasi vykti į Floridą praleisti 5 savaites atostogas.

IVAIROS SKELBIMAI

Gera Proga Įsigyti Biznį

Parduoda restoraną ir taverną. Turi septynių dienų liuor (įvairių gėrimų) laisvius. Savininkas turi du restoranus su gėrimais. Parduos bile kurį, nes abiejų negali kaip reikia prižiūrėti. Abejose vietose daro gerą biznį. Jeigu kas nori pirkti tokį biznį, tai gera proga nupirkti pigiai. Savininko adresą galite gauti "Darbininko" administracijoje, 366 Broadway, So. Boston. (17-20-24)

ISPILDAU INCOME TAX RETURNS
Jei turi galvosukį su Income Tax Returns pavesk šį dalyką
A. J. YOUNG
(JANKAUSKAS)
TAX ACCOUNTANT
Jis viską kuogeriausiai padarys
101 Baxter St., So. Boston, Mass.
Tel. Sou 4673

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
SENIAUSIAS ŠIOS VALSTYBĖS LIETUVIŲ GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teisę
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2637.

Joseph W. Casper (Kasperas)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir BALSAMUOTOJAS
NOTARY PUBLIC
502 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.
Residence: 198 M St., So. Boston
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3960.

ZALETSKAS

Funeral Home
564 E. Broadway
So. Boston, Mass.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentinai dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2608

Edw. V. Warabow

(WRUBLIAUSKAS)
LIETUVIŲ GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
1156 Washington St.,
NORWOOD, MASS.
Tel. Norwood 1503
Brookton Office:
24 Field St.
Tel. Brookton 2005

IVAIROS SKELBIMAI

Juozas M. Dilis

Laikrodininkas

Parduodu įvairiausius rusišius auksinius ir sidabrinis daiktus.
Taipgi ir pataisau.
366 WEST BROADWAY
So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack

(Plevokas)
Stogų dengėjas ir taisytojas.
Taiso ir stato kaminius.
Geras Darbas — Kainos žemos
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
324 E St., So. Boston.
TEL. SOU 1452 — 9419
Apskaitliavimai ir patarimai dykai

Pechell Shoe Store

UOZAS PEČIULIS, Savininkas
447 Broadway, So. Boston
Parduodu Overglobe ir kitų šlapių čėverysų: vyrams, moterims ir vaikams.

Peter's Boston St. Garage

ir Gasoline Station
119 Boston St.,
DORCHESTER
Shop Tel. Gen. 9296,
Namų — Col. 9057
Vietos 75 kramas, taisome maliavojame ir alyvuojame automobilius ir trokus.
Peter Pilvinis, Sav.

"PICKWICK"
padarytas Vyrų, kurie žino kaip daryti ir padarytas Vyrams, kurie pažįsta A L E!

IŠ KRANO - PARODYK Į KRANĄ

BUTELIUOSE — 12 OUNCE IR PILNOMIS KVORTOMIS

BREWED BY HAFENREFFER & CO., INC., Boston, Massachusetts BREWERS SINCE 1870

Žinios Iš Lietuvos

A. A. Tadas Vilckickas

Gruodžio 16 d. Kauno m. kalėjime sykiu su Vl. Putlioniūnė mirė prieškarinis veikėjas a. a. Tadas Vilckickas, kuris ligi šių dienų dirbo kultūros darbu, mokytojaudamas Kuršėnų valsčiuje, Mėdsėduose.

Velionis gimė 1884 m. Palatos sesijoje Panevėžyje lapkričio 11 d. Stungių km. Žagarės val. Mokslo ėjo Mintaujoje (Jelgavoje) ir Rygoje, o Kaune baigė „Saulės“ mokytojų kursus ir mokytojo cenzą įgijo 1903 m. Petrapilyje prie mokslo apygardos. Gyvendamas tėviškėje, 1905 m. žagariečių tarpe veikliai dalyvavo ir buvo vienas iš žymesnių kovotojų prieš caro valdžią už lietuvių teises; buvo visuotiniame liaudies susirinkime sykiu su kitais išrinktais į revoliucinę naują valsčiaus vadovybę sekretoriaus pareigoms. Vėliau, reakcijai įsiviešpatavus, 1905 m. XII 8 d. buvo suimtas garsaus jūi, kuris savo laiką be atskrajiojančio baudžiamojo buriu, baisiai skaudžiai sumuštas ir ilgai kalintas lengva laisvos tėvynės žėšaulių kalėjime. Sėdėjo melė!

Buvo žmogus ramaus būdo, sugyvenamas, tik sunkaus gyvenimo naštos palaužtas ir ligos kankinamas. Paliko šeimą visiškai neturte, nes iš savo kuklaus uždarbio turtų nesusitaupe.

Tau Tada, senam veikėd. buvo suimtas garsaus jūi, kuris savo laiką be atskrajiojančio baudžiamojo buriu, baisiai skaudžiai sumuštas ir ilgai kalintas lengva laisvos tėvynės žėšaulių kalėjime. Sėdėjo melė!

LIETUVOS VALSČIUOSE IR SODŽIUOSE

Sintautai, Sakių auskr. ninkai pigiai gali išsivalyti. Sintautai gali būti gražiu ti savo javus. Dabar ruošiamy, kę duoda ir kę šiamasi prie pieninės pasgali duoti ūkininkams pietatyti skerdyklą ir kepykėnininkystę. Čia pieno perla. Berods, sintautiečiai dirbimo bendrovė įsisteigė pienininkystės srity pirdar 1920 metais, bet pienimauja visoj Zanavikioj. nę įsteigė tikai po ketverių metų. Ūkininkai mažai Panevėžys. Panevėžyje rodė susidomėjimo pieno atsitiklo šeimos tragedija, ūkiu, nes iš javų gaudavo kokių reta esti Lietuvoje. geras pajamas. Išvargusi Agronomas Kubilius, jau pirmuosius bandomuosius nas, gabus vyras, turėjo laikus, pieninė stipriau silpnę prie kortų, ir šio pradėjo veikti 1927 me- mis dienomis pralošė di- tais, tačiau sugaudė pieno desnę sumą valdiškų pini- perdbiti į sviestą tikai a- gu; sako, per 20,000 litų. pie 250,000 kilogramų.

Kaip sparčiai nuo to lai- nesmagumų su valdiškų ko augo pieninės veikla ga- pinigų poreikvojimais per lima numanyti iš to, kad kortavimą. Sis prasišio- pernai pieninė jau perdir- mas agr. Kubilių taip bo 5,000,000 kilogramų pie- smarkiai paveikė, kad jis no ir ūkininkams išmokėjo ryžosi gelbėtis nuo bėdos ir apie pusę milijono litų. gėdos visos savo šeimos Pieninė pasistatė naujas mirtimi. Agr. Kubilius, gražias ir patogias patal- nunuodijęs savo 4—5 metu pas, įsigijo naujas mašī- sūneli, nušovė savo žmona- nas, ir gamina pirmos rū- ir pats nusišovė!... Jis palī- šies eksportinį sviestą. kęs laišką Panevėžio vys- Pienas surenkamas per 14 kupui, kuri prašo leisti vi- grietinės nugriebimo pun- sa savižudžių šeima palai- ktų. Pieninė įsteigė javų doti katalikų kapinėse, nes valomąjį punktą, kur ūki- jie buvę katalikai. Tačiau

šis prašymas nebuvo pa- tenkintas.

Gruodžio mėn. 7 dieną į- vyko Panevėžyje laidotu- vės, kurios savo tragišku- mu visus smarkiai sukrė- tē. Du didelius ir vieną ma- žą karsteli, be kunigo ir bažnyčios, palydėjo į kapi- nes tūkstančiai žmonių. Visus jaudino šurpo še- mos tragedija. Ypatingai jaudinėjai tie, kurie su ve- lioniu agr. Kubiliu yra kortavę ir paėmę nelem- tuosius pinigus...

Ne tik tai Panevėžyje, bet ir visoje Lietuvoje Kubilių šeimos baisus likimas pa- darė gilų įspūdį, ir sukėlė protestų bangą prieš pra- gaištingą kortavimą.

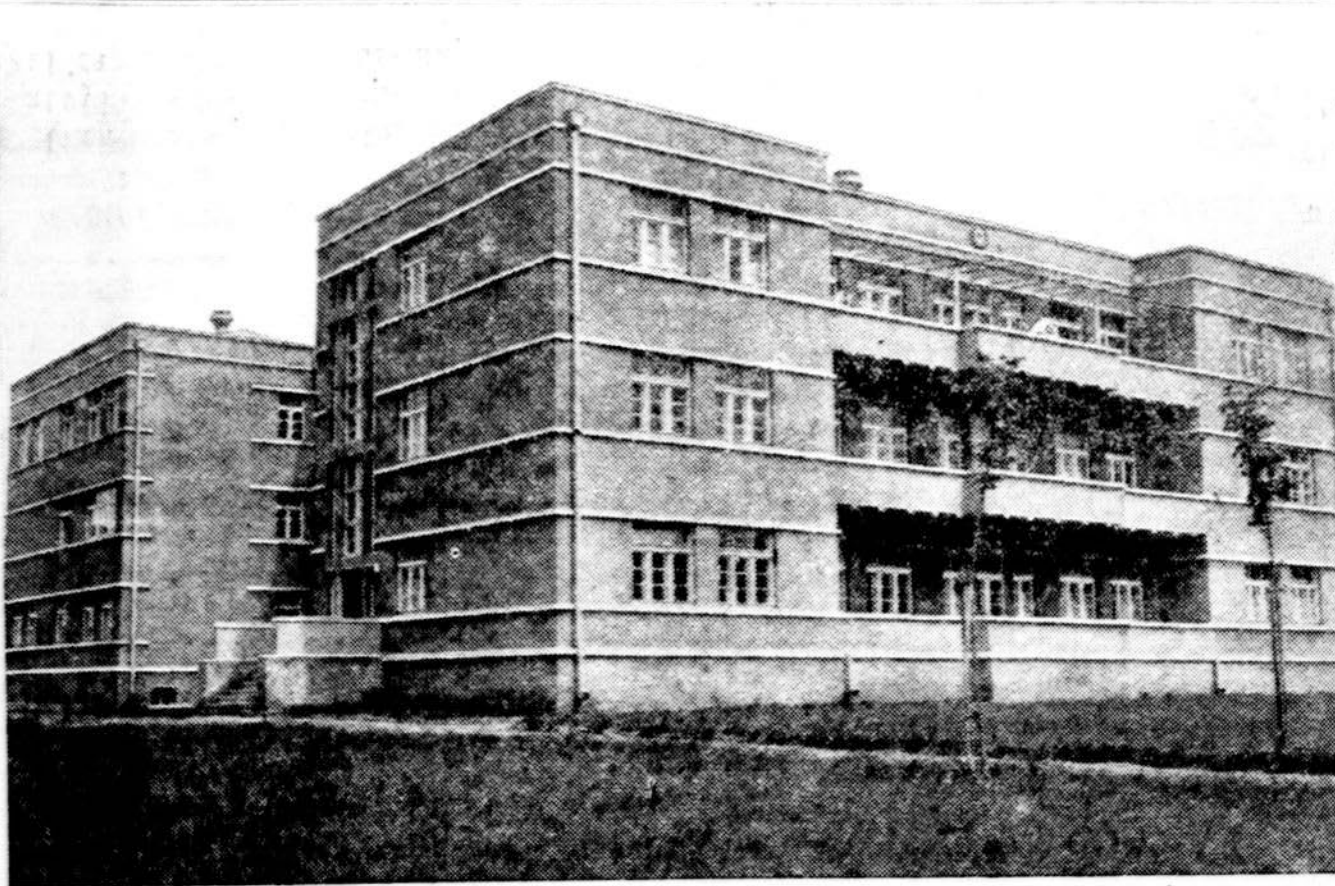
Šėta, Ukmergės apskr. Sėtiečiai ruošiasi savo švietimo įstaigos — pro- gimnazijos dvidešimtme- čio sukaktuvėmis, kurios bus sausio mėn. 14 dieną. Į sukakties minėjimo iš- kilmes kviečiami visi buvę tos mokyklos auklėtiniai. Minėjimo programoje: pa- maldos, iškilmingas posė- dis — aktas, bendri pietūs, vakare vaidinimas ir kon- certas.

Sakiai. Čia įvyko Sakių apskrities žemės ūkio spe- cialistų pasitarimas žemės ūkio specialistų pasitari- mas žemės ūkio kultūros klausimais. Pranešimai ro- do, kad Sakių apskrityje žemės ūkis daro didelę pa- žangą. Pieno statytojų skaičius nuo 1927 metų padaugėjo dvidešimts kar- tų. Pieniųjų ir pieno nu- griebimo punktų tinklas jau pakankamas. Gyvulių atranka nuolat gerėja. Ū- kininkai vis daugiau sėja linų, sodų plotai didėja, ky- la susidomėjimas paukščių ūkiu.

Žemės ūkio statyba, kuri iki šiol buvo medinė, dabar krypta į mūrinę. Mūrinei statybai kliūtį daro plytų trūkumas ir jų brangu- mas. Stambesnieji ūkiai, kurių daugiausia yra Žvirgždaičių, Bubelių, Sin- tautų ir kt. valsčiuose, la- bai nusiskundžia darbinin- kų trūkumu.

Pilviškis. Šios apylinkės ūkininkams daug vargo sudaro kelių taisymas, nes iš toli tenka vežti žvyrą kelių žvyravimui. Bet ūki- ninkų labai pykina Anta- navo alaus bravoras „Nek- taras“, kuris sunkvežimiu vežiodamas alaus statines, ardo minkštus žvyruotus kelius. Išėina, kad alus ga- dina kelius. Ūkininkai pa- davė skundą atitinkamoms įstaigoms, kad būtų už- drausta „Nektaro“ sunk- vežimui važinėti bent ta- da, kai šlaubi ir labiau ga- dinami keliai.

Kovarskas. Ukmergės apskr. Amerikos lietuvis kovarskietis Pr. Kalibatas gausiomis aukomis yra pa- rėmęs Kovarsko atsistaty- mą. Kalbama, kad jis iš viso įvairiems reikalams yra paaukojęs iki pusės milijono litų. Prie mieste- lio stovi 21 metrų aukščio gelžbetoninis šventųjų metų paminklas — kryžius — Pr. Kalibuto auka. Jo aukomis paremtas mieste- lio mokyklų, įstaigų staty- ba ir pasipuošimas; pernai gaisrininkai įsitaisė už 6000 Lt motorinę mašiną. Retas valsčius turi tokį geradarį. Pr. Kalibatas, kuris Amerikoje esąs vais- tų prekybininkas.

Klaipėdos kraštui prisijungus prie Lietuvos pastatyta daug modernių namų. Šiame vaizde matome, modernią Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninę.

Kinijos Tautiškas „Credo“

Berods niekam nėra pas- do“, kuris išvertus į lotynų laptis, niekas neabejoja ir kalbą buvo atspausdintas neužginčija to fakto, kad veikale: — „Collectanea Kinija savo ribose šiandien- na sudaro didžiausią ir skaitlingiausią visame pa- sauly tautos šeimą. Kinų tautinės šeimos narių skai- tius, turi 450,000,000 žmo- nių, Kinijoje gyvenančių! Tai yra tiesiog gigantiška tauta, kuriai tinkamai savo viduje susitvarkius bei kaip reikiant apsišvietus, — kiekviena viso pasaulio tauta, — didelė ar maža, — privalėtų tuomet jos bijo- ties ir prieš ją lenkties. Bet tai yra tik teorija. Tačiau praktikoje, yra su visu kas kita! — Šiandieninė Kinija, — tai yra anot vieno žy- maus vokiečių rašytojo nuomonės, ne kas kita, — kaip vien „milžiniškas kū- dikis“, kuris jei jau ir ne visiškai jokios, — tai bent suvisu menką rolę pasauly telošia. Gali būti, kad tas milžiniškas kūdikis kuomet nors suvyrės, — pabus iš amžių miego, — įgaus reikalingų jėgų, ir pasaulio šeimų tarpe užims tinka- mą sau vietą. Gali būti, kad kuomet nors ateity Ki- nija paims ir vadovaujamą rolę, pasaulio tautų tarpe vaidinti. Tačiau visa tai dar tenka palikti atečiai.

Priežastis visa to, gali būti ir ta, kad kiniečiai be- sistengdami kuomažiausia pasinaudoti Vakarų Euro- pas civilizacija ir kultūra, — ir pasilieka nuo viso pa- saulio kultūrinių tautų, ir tolesniai gyventi veik pri- kinau perka nuo europiečių, mityviu savo gyvenimu. — tai automobiliai, kine- Dauguma kiniečių mano, kad jų kultūra, civilizacija, mokslas, papročiai ir visa bendroji šalies tvarka, e- santi pati geriausia ir to- buliausia pasauly, su kuria nē viena pasaulio valstybė ar tauta, nors ji ir kultū- ringiausia būtų, nieku bū- du nebegali susilyginti.

Čia, mat pasireiškia tam tikra kiniečių patriotizmo bei savigarbos dvasia kuri kultūringam europiečiui atrodo gana keista ir juo- kinga, o praktikoje, — net ir kvaila, jei taip būtų ga- lima išsireikšti.

Vienas žymus kiniečių rašytojas, yra parašęs net ir Kinijos tautiškąjį „Cre- do“, kuris išvertus į lotynų kalbą buvo atspausdintas neužginčija to fakto, kad Kinija savo ribose šiandien- na sudaro didžiausią ir skaitlingiausią visame pa- sauly tautos šeimą. Kinų tautinės šeimos narių skai- tius, turi 450,000,000 žmo- nių, Kinijoje gyvenančių! Tai yra tiesiog gigantiška tauta, kuriai tinkamai savo viduje susitvarkius bei kaip reikiant apsišvietus, — kiekviena viso pasaulio tauta, — didelė ar maža, — privalėtų tuomet jos bijo- ties ir prieš ją lenkties. Bet tai yra tik teorija. Tačiau praktikoje, yra su visu kas kita! — Šiandieninė Kinija, — tai yra anot vieno žy- maus vokiečių rašytojo nuomonės, ne kas kita, — kaip vien „milžiniškas kū- dikis“, kuris jei jau ir ne visiškai jokios, — tai bent suvisu menką rolę pasauly telošia. Gali būti, kad tas milžiniškas kūdikis kuomet nors suvyrės, — pabus iš amžių miego, — įgaus reikalingų jėgų, ir pasaulio šeimų tarpe užims tinka- mą sau vietą. Gali būti, kad kuomet nors ateity Ki- nija paims ir vadovaujamą rolę, pasaulio tautų tarpe vaidinti. Tačiau visa tai dar tenka palikti atečiai.

Tardė P. Grajauską

Iš Ukmergės praneša, kad atvykę iš Kauno valdi- ninkai tardė dir. Grajaus- ką.

stipri ir galinga, jei ji visos tos savo galybės nebūtų pasisėmusi, išmokusi ir įsi- gijusi iš Kinijos;

9) Tikiu, kad Konfuci- aus mokslas, kurį išpažys- ta kiniečiai, viršija savo to- bulumu Jėzaus Kristaus, Sv. Tomo Akviniečio, Bud- dos, Platono, Kanto, Mar- tyno Liuterio, Jono Kalvi- no ir Karolio Markso moks- lą;

10) Tikiu, kad kiniečių kalba, yra viena iš gražia- sių ir tobuliausių pasauly esančių kalbų, nes ji yra parašyta didžiausiu žargō- nu, ir svetimtautiui ji yra sunkiausia išmokyti. O prie visa to, — turi daugybę raidžių ir jų skambėjimo tonų;

11) Tikiu, kad visos filo- zofiškosios Europos sro- vės, visuomet randa sau lygias ir Kinijoje;

12) Tikiu, kad kiniečių virtuvėse, yra išverdami ir paruošiami skaniausi vis- me pasaulio valgiai, kurių nē vienos pasauly esančios tautos žmonės, taip gerai ir tinkamai nebegali pa- ruošti;

13) Tikiu, kad kiniečių vaistai, yra nē kiek neme- kesni, už europiečių, nors kiniečių jie ir nepagdy- Tiesa, — europiečių vais- tai kiniečių taipgi nebegali pagydyti, nes kiniečių kū- nas, yra suvisu kitaip Die- vo sutaisytas, negu kad eu- ropiečių;

14) Tikiu, kad Kinijos tē- vai ir protėviai, gyveno kur kas geriau, ypatinai buvo sveikesni, negu da-

bartinė karta. O tai dėl to, kad jie visiškai nesirūpino švara, (supr. kūno švara!), kuri daug laiko bereikalin- gai išieškoja. O prie visa- to, nemaž ir sveikatai pa- kenkia;

15) Tikiu, kad iš visų pa- saulio tautų mandagiausia yra kinų tauta, nes ji pa- kankamai moka europie- čius velniais, kaulėmis ir kitais tinkamais jiems ti- tulais, juos išvadinti;

16) Tikiu, kad kiniečiai yra ištikimiausi pasauly žmonės. O tai dėl to, kad kiniečio duotas tradicijinis garbės žodis: „Negaliu!“, paliuosuoja jį nuo bet ko- kios, — kokia tik ji nebū- tų sutarties;

17) Tikiu, kad Kinija, daugiausia kaip visos ki- tos šalys, turi blogų, nesą- žiningų valdininkų; bet ka- dangi Europa jų turi irgi nemažiau, tat ačiū Dievui, kad toje srity bent nevieni tokie esame;

18) Tikiu, kad Kinijoje viešpatauja didžiausia be- tvarkė dėl to, kad Kinija nebeturi karaliaus;

19) Tikiu, kad jeigu tie trys svarbiausi kiniečiams principai: Rasės laisvė, po- litinė laisvė ir komercijos laisvė, Kinijoje būtų tikrai gyveniman įvykdinta, — Kinija automatiškai pasi- darytų galingiausia pasauly valstybė;

20) Tikiu, kad jokia pa- sauly valstybė, nors ji ir galingiausia būtų, Kinijos, dėlei jos neapsakomo didu- mo, nieku būdu nebegali jos užkariauti;

21) Tikiu, kad Kinijos dabartinės betvarkės būklė, — yra tik praeinamoji fazė, Kinijos istorijoje;

22) Tikiu, kad Kinijos praeitis taip lygiai buvo galinga, kaip dabartis ir a- teitis;

23) Tikiu, kad kiniečiai dar vis kuomet nors, paro- dys pasauliui ką jie gali;

24) Tikiu, kad galingoji Kinijos valstybė, su kuria nē viena pasauly esanti valstybė ar tauta, nieku būdu nebegali susilyginti, susideda iš 450,000,000 jos gyventojų;

25) Tikiu, kad kiniečiai yra geriausi visame pasauly kariautojai, nes jie jeigu ne su savo priešais, — tai bent patys vieni tarp savęs, veik niekuomet nebeuosto- ja kariavė!...

J. Butkevičius.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernas ar restoranus pra- šykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271

Lietuvių Kalbos

GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS
Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianapolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausa. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėly taikinta mokslą einantiems padėti: vartota prie- gaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsių ilgumu bū- tų pažymėtas ištartinimas. Žodžių, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patva- riais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu \$1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway

So. Boston, Mass.